

TMMOB
Makina Mühendisleri Odası
Bursa Şubesi Haber Bülteni

Yerel Süreli Yayın Ayda Bir Yayınlanır.
Basım Tarihi : 10 Mart 2011

Şubat 2011 Sayı : 127

MMO Bursa Şubesi Adına Sahibi
İbrahim MART

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Ercüment Ş.ÇERVATOĞLU

Yayına Hazırlayan Nevriye GÜNGÖR

Baskı
Kardelen Ofset
İncesu Cd. Doktanaltılar Apt. 6/4 İncesu/ANKARA
Tel: 0-312 4353790

Yönetim Yeri
TMMOB Makina Mühendisleri Odası Bursa Şubesi
BAOB Yerleşkesi Odunluk Mh. Kale Cd. No:20 A:1
K:2/3 16130 Nilüfer/BURSA
Tel: 0-224-4536200 - 4448666 Faks: 4536212
elektronik posta: bursa@mno.org.tr

Baskı Sayısı : 5250 Adet
ayda bir yayımlanır.
Yayımlanan yazılardaki sorumluluk yazarlarına,
ilan ve reklamlardaki sorumluluk ilanı veren kişi
ve/veya kuruluşlara aittir.

BÜLTEN YAYIN KOMİSYONU
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Bursa Şube Yönetim Kurulu

TEMSİLCİLİKLERİMİZ

Balıkesir İl Temsilciliği
Tel: 0-266-239 19 70 /4448666– Faks: 241 75 10

Çanakkale İl Temsilciliği
Tel: 0-286-212 56 90 /4448666– Faks: 212 84 45

Yalova İl Temsilciliği
Tel: 0-226-812 50 74/4448666 – Faks: 812 84 40

Bandırma İlçe Temsilciliği
Tel: 0-266-713 77 81 / – Faks: 714 86 38

Edremit İlçe Temsilciliği
Tel: 0-266-373 62 00 – Faks: 373 78 06

İnegöl İlçe Temsilciliği
Tel: 0-224-715 17 11 – Faks: 715 18 22

Değerli Üyelerimiz,

Odamız, Şubemiz ve TMMOB düzeyinde sempozyumlarımızı gerçekleştirmeye başlayacağımız bu günlerde Şubat - Mart Bültenimizle sizlere tekrar merhaba derken, öncelikle **“8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü”**nüzü kutluyoruz.

11 – 12 Mart 2011 tarihlerinde ilk gün Gönen’de ikinci gün Bandırma’da yapılacak **“Rüzgar Enerjisi ve Rüzgar Türbinleri Yerel Sempozyumu”** gerek konusu gerekse TMMOB düzeyinde ilk kez bir İlçe Temsilciliği Sekreteryalığında gerçekleştirilmesi özelliğiyle ön plana çıkıyor. Konu ile ilgili firmaların yanısıra kamu kurum ve kuruluşlarının, bildiri sunumu ve katılım konularında ilgi gösterdiği Sempozyuma, ilgili tüm üyelerimizi bekliyoruz.

29 – 30 Nisan 2011 tarihlerinde düzenlenecek **“TMMOB Bursa İKK Kent Sempozyumu”** ve 11–12 Mayıs 2011 tarihlerinde düzenlenecek **“12. Otomotiv ve Üretim Teknolojileri Sempozyumu”** çalışmalarının son aşamasına geldi. Bu kapsamda, 12. Otomotiv ve Üretim Teknolojileri Sempozyumunda sergilenecek; resimlerle yarışalım mı? İlköğretim 3.4.5. sınıflar için **“Çocuk Gözüyle Makina”** ve İlköğretim 6.7.8. sınıflar için **“Geleceğin Taşıtları”** ile TMMOB Bursa İKK Kent Sempozyumunda sergilenecek; 3.4.5.6. sınıflar için **“Yaşamak İstedğim Bursa”** resim yarışmalarına üyelerimizin çocuk ve yakınlarının katılımını bekliyoruz.

Yeni yılda İş Kazalarında yaralanan ve hayatını kaybeden vatandaşlarımızın sayısının artması, ülke gündemine otururken; Şubemiz etkinlik alanında meydana gelen kazaları da yerinde inceleyerek bu bültenimizde ayrıntılı olarak raporlandırdık. Ayrıca bu konularda hazırlanan basın açıklamalarımızı da bültenimizde bulabilirsiniz. Ülkemizde kazalar boyutunda ilk sıralarda yer alan asansör kazalarının neden bu kadar yüksek olduğunu Nilüfer Belediyesi ile yaptığımız **“Asansör Denetim Protokolü”** kapsamında yapılan denetim sonuçlarına göre ortaya koyduk. Asansör sayılarının bile, hiçbir resmi kurum ve kuruluş tarafından bilinmediği ülkemizde, Nilüfer’de denetimi yapılan mekanik asansörlerin %89,5’unun hidrolik asansörlerin ise %75’inin uygunsuz olduğunu kamuoyuyla paylaştık. Bununla ilgili olarak hazırladığımız Asansör Denetim Filmi halen yerel televizyon kanallarında yayınlanmaktadır.

Tüm üyelerimizi, can güvenlikleri açısından yaşadıkları yerlerde bulunan asansörlerin yıllık denetimlerini yaptırmaya ve Asansör Kontrol Merkezimize başvurmaya davet ediyoruz.

İş yasalarında yapılan değişiklikler ile İş Sağlığı ve Güvenliğinin Hukuksal Boyutunu uzmanların katılımıyla üyelerimizle paylaştık.

TMMOB düzeyinde Şubemiz ve İnşaat Mühendisleri Odası ile birlikte düzenlediğimiz **“Bursa Ulaşım Paneli”** her iki Odanın üyelerinin ilgisini çekerken panelin kentimizin ulaşım sorununa bir merhem olmasını diliyoruz.

Oda Çalışmalarının yanısıra TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu çalışmaları kapsamında **“BESOB Sanayi Sitesi Projesi”** ile ilgili uyarılarımızı tekrar yineledik.

Daha güçlü, çağdaş ve etkin bir Oda için, tüm üyelerimizin katkı ve katılımlarını bekliyor, Nisan Bültenimizde buluşmak üzere sağlık, mutluluk ve esenlikler diliyoruz.

Saygılarımızla Şube Yönetim Kurulu

TMMOB İNŞAAT ve MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI BURSA ŞUBELERİ "BURSA'DA ULAŞIM PANELİ" DÜZENLEDİ

12 Şubat 2011'de düzenlenen Bursa Ulaşım Panelinde kentin ulaşım sorununa en çağdaş, en verimli ve akılcıl çözümün demiryolu olduğu gündeme getirildi.

Şubemiz ve İnşaat Mühendisleri Odası Bursa Şubesi tarafından Bursa Akademik Odalar Birliği'nin katkılarıyla Almira'da düzenlenen panelde **"Bursa'da Ulaşım"** konusu gündeme getirildi.

Bursa Büyükşehir Belediyesi geçmiş dönem Başkanı Erdem Saker tarafından yönetilen panelde, İMO Bursa ŞYK Başkanı Necati Şahin "Ulaşım ve Bursa"; İMO Bursa Şubesi Ulaşım Komitesi Başkanı Müjgan Elmas "Ulaşım Planlaması ve Raylı Sistemler"; Ulaşım Planlama Uzmanı Ali Çömezsoğlu "Bursa Ana Ulaşım Planları"; TUVASAŞ AR-GE Daire Başkanı Nuri Sezer "Türkiye'de Demiryolu Makineleri Üretimi"; Bursa Tramvay Üretim Koordinatörü Taha Aydın "Bursa'da Demiryolları Makinaları Üretimi"; MMO Bursa Şubesi Ulaşım Komisyonu Başkanı Selçuk Yıldırım "Bursa'da Trafik" konularını anlattılar.

Panelin açılış konuşmasını yapan MMO Bursa ŞYK Başkanı İbrahim Mart, Bursa'da kent sorunlarına yönelik tüm anketlerde ulaşımın birinci sırada çıktığına dikkat çekerek; "Kentte her geçen gün artan trafik ve ulaşım sorunu, artık bu kentte yaşayan herkesi yakından ilgilendiriyor ve etkiliyor. Öte yandan her gün meydana gelen kazalarda, insanlarımız yaralanıyor, sakat kalıyor, hatta yaşamını yitirenler oluyor. Gün geçmiyor ki, gazetelerde "Katliam gibi kaza" haberleri yer almasın!" dedi.

ŞYK Başkanı İbrahim Mart, "Ulaşım hizmetlerinin çağdaş teknolojileri kullanan, tarihe, doğaya ve çevreye duyarlı, uluslararası kuralara uyum sağlayan, hızlı ve güvenli, taşıma türleri arasında dengenin sağlanabildiği, insan merkezli ve çağdaş bir içerikte olması gerektiğine dikkat çekti.

AB'de dış ticarete yüzde 90 deniz

yolu, iç ticarete yüzde 90 demiryolu tercih edilirken, Türkiye'de ise yük taşımacılığında yüzde 83, yolcu taşımacılığında yüzde 90 oranında karayolu taşımacılığının tercih edildiğine dikkat çeken Mart, "AB'de taşımacılıkta karayolunun en yoğun kullanıldığı ülke konumundayız. Bin kişi başına düşen araç sayısı; AB ortalaması 578 iken, Türkiye 215 trafik kazalarında ise 100 bin araca düşen ölü sayısının AB ortalaması 13, Türkiye'ninki ise 31! Araç sayısı az olmasına rağmen ölümlü kazalarda AB'de birinci sıradayız" diye konuştu.

MMO Bursa ŞYK Başkanı İbrahim MART

Yapılan yanlış tercih ve uygulamaların ulaşım sorununu bugünkü boyutuna taşıdığını belirten Mart, "Bursa'da da örneklerini yaşadığımız "Ben yaptım oldu" mantığından vazgeçilmelidir.

Nihayet yerini hatalı şekilde bulan (!) adına bir türlü karar verilemeyen yeni stadyum projesi bunun en güzel örneğidir. Proje güzel olabilir ama yeri kesinlikle yanlıştır.

Kentin gelişim aksı üzerinde, trafik yoğunluğunu son derece artıracak, kentin doğusu ile batısı arasında dar boğaz oluşturacak ve gelecekte kent içi trafiği felç edecek bu projeden henüz vakit varken vazgeçilmelidir” diye konuştu.

Mutlaka “Ulaştırma Ana Planı” yapılması gerektiğine dikkat çeken Mart bu ana planın uzun ve kısa vadeli hedefleri ve stratejileri olmalı ve plan metinlerine uyulması gerektiğine işaret etti.

Başkan Mart, “Bizler, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonrada “Kentin sakini değil sahibi olma” anlayışı ile hareket edecek, kentimizde var olan sorunların aşılması, sağlıklı kentsel çevrelerin oluşturulması ve kentsel yaşam kalitesinin iyileştirilmesi doğrultusunda, çözüm önerilerimizi sunmaya devam edeceğiz” diyerek sözlerini noktaladı.

Mevcut durum analizleri, yaya anketleri yaptıklarını belirten “Önemli olan doğruları söylemek, yanlışların karşısında olmaktır” diyen İMO Bursa ŞYK Başkanı Necati Şahin, Büyükşehir Belediyesi’nin tüm bütçesinin yüzde 65’ini ulaşım yatırımlarına ayırmasına karşın anketlerde vatandaşın yüzde 54’ünün geçimden önce ulaşımı sorun göstermesinin dikkat çekici bir durum olduğunu belirtti.

Planlama ve etüt çalışmalarının önemine dikkat çeken Şahin “Ulaşımı kamu hizmeti olarak görmek lazım. Siz eğer bir projenin yüzde 5’ini incelemeye, düşünmeye ayı-

rırsanız, bunun başarıya yansımaları yüzde 65 olur. Planlamaya ayırdığınız yüzde 15 ise size yüzde 25 başarı olarak döner. Ancak imalat yani inşaat safhasında ayırdığınız yüzde 80 çabanın başarı olarak karşılığı sadece yüzde 5’tir. Buradan varmak istediğim nokta şudur: Biz planlamaya, incelemeye az zaman ayırıyoruz. Geçmişte plan mı, pilav mı, diyen siyasilere karşılaştık” diye konuştu.

Ulaşımında stratejik planın çok önemli olduğunu söyleyen Necati Şahin, stratejik plan hatalıysa sürekli yanlış yapılacağı hususunda uyarıda bulundu.

21 yüzyılın yaşamsal sorusunun “Kent mi, Otomobil mi?” olduğunu anımsatan Şahin, Avrupa tramvayı kentle bütünleştirirken, biz otomobilin önünü tikiyor diye kaldırdık. Şimdiyse şehirde bir yerden bir yere giderken, arabamızı nereye koyacağımızı düşünüyoruz. Yönetim otopark, bat çık yapıyor. İnsanları değil arabaları bir yere götürmek için yatırım yapılıyor” diye konuştu.

“Batçıkları eleştiren kadro şimdi batçıklara göz yumuyor. Batçıklarda çok büyük mühendislik hataları var. Siz ticareti bozuyorsunuz. İnsanları AVM’lere mahkum ediyorsunuz” diyen Şahin, Tokyo’da demiryolu ulaşımının yüzde 60; Londra’da yüzde 25 iken Bursa’da ise yüzde 8 olduğunu anımsattı.

Bursa’da vatandaşların yüzde 41’inin araçla işe gittiğini söyleyen

İMO Bursa ŞYK Başkanı Necati Şahin

Şahin, Hafif Raylı Sistem’in ilk hizmete girdiği yıl doluluk oranının yüzde 76 iken bugün gelinen noktada bu oranın yüzde 55’e düştüğünü belirtti.

Otobüslerin, minibüslerin, servis araçlarının Bursa Ray’a paralel gittiğini söyleyen Şahin yapılan kavşakların hiçbirinde yayaların düşünülmediğini belirtti.

“Kentsel dönüşüm demişsiniz, Doğanbey’de binlerce konut yapmışsınız” diyen Şahin, 21 yüzyılın ana ulaşım aracının yüksek hızlı tren olduğunu belirterek sözlerini şöyle sürdürdü:

“Ulaşım mastırını uluslar arası firmaya havale etmişsiniz. Cumhuriyet Caddesi trafiğe kapatılıyor, tramvay hatları gösteriliyor. BESOB’a, Dışkaya’ya on binlerce konut ve işyeri yapıyorsunuz... Niye ihale ettiniz ki! Alınan kararların teknik altyapısı olmalıdır. Doğu Çevre Yolu yüzde 12, Batı Çevre Yolu yüzde 30 kapasite ile çalışıyor! Sistem ona göre kurulmamış! Ankara İzmir yolun hızlandırıyor-sanız, vatandaşın araçla şehir içine girmesini de kolaylaştırırsınız, yapı-

lan yatırımlar da bir işe yaramaz.” Bu tür planların katılımcı bir yaklaşımla her kesimin görüşünü olarak teknik altyapısını göz önüne alarak hazırlanması gerektiğini belirten Şahin, “Hızlı trenin durağının biri Kazıklı Köyü’nde. Samanlı Bağlantı yolu gereksiz. Neden Samanlı? Samanlı’da yeni bir özel hastane yapılıyor, orada bir farklılaştırma var. Samanlı’ya bağlantı yolu vatan-daşlar için değildir.

Hızlı trenle Bursa İstanbul Ankara bağlanması gerekirken niye farklı bir yol izleniyor? Sayın Devlet Bakanı Faruk Çelik, Sayın Altan Karapaşaoğlu ve Sayın Valimiz bu konuyu Başbakan’a iletti. İkinci bir demiryolu köprüsü gerekmektedir. İzmir, İstanbul ve Bursa’yı birbirine bağlamak için körfez köprüsü şart!” diye konuştu.

İMO Bursa Şubesi Ulaşım Komitesi Başkanı Müjgan Elmas “Ulaşım Planlaması ve Raylı Sistemler” konusunda sunum gerçekleştirdi. El-

İMO Bursa Şube Ulaşım Komisyonu Başkanı Müjgan Elmas

mas, “Ulusal düzeyde parçacı anlayışla sürdürülen müdahale anlayışı, büyükşehirlerde ve kentlerde de hâkim durumdadır. Bu nedenle, kent içi ulaşım gitgide kaotik hale gelmektedir.

Yaşanabilir bir çevre, “yaşanabilir kentler” olgusunu önemseyen bunun içinde ulaşımında önceliği yayalara, toplu taşıma, bisikletli ulaşım ve temiz enerji türlerini kullanan teknolojilere veren ve bu yaklaşımları destekleyen bir ulaşım planlaması gereklidir” dedi.

MMO Bursa Şube Ulaşım Komisyonu Başkanı Selçuk Yıldırım

MMO Ulaşım Komisyonu Başkanı Selçuk Yıldırım “Bursa’da Trafik” konusunda gerçekleştirdiği sunumla çarpıcı rakamlar ortaya koydu.

Yıldırım, Bursa’da trafik kazası miktarının günlük 110 civarında olduğunu kaydetti. Türkiye’de ise 5 yılda 18 bin insanımızı trafik kazalarında kurban verdiğimiz ifade eden Yıldırım, ABD’nin ise Irak’ta son 5 yıl içinde sadece 4-5 bin askerini kaybetmesini şu şekilde yorumladı:

“Sayılardan görüleceği gibi trafik savaşı askeri savaştan 4-5 kat fazla insan kaybettiriyor. Ne acıdır ki insanlarımız kanıksamış kimse buna ses çıkarmıyor trafik kazalarında ölüm ve sakat kalmalar yaşamın normal bir olayı olarak kabul ediliyor.”

Bursa Tramvayı Üretim Koordinatörü Taha Aydın, Büyükşehir Belediyesi’nin tramvay üretimi hakkında bilgi verdi. Tramvay projesinde öncelikli olarak yapılacak T1 etüdü hakkında bilgi veren Ay-

**Ulaşım Planlama Uzmanı
Ali Çömezoğlu**

din, Santral Garaj-Darmstadt-Stad-
yum-Altıparmak-Heykel-İnönü
Cd.-Uluyol hattının düşünüldüğü
kaydetti. Aydın, 5850 metre uzun-
luğundaki güzergah üzerinde 15
istasyonun bulunacağını söyledi.

Ulaşım Planlama Uzmanı Ali Çö-
mezoğlu "Ulaşım Ana Planı Çalış-
maları" hakkında verdiği sunumda,
kentlerin ekonomik ve sosyal kal-
kınmasını sağlamak için konsept

**TÜVASAŞ Ar-Ge Başkanı
Nuri Sezer**

oluşturmak anlamına geldiğini ifa-
de etti. Çömezoğlu, "Ana Ulaşım
Planı kentin geleceğini öngörmeyi
sağlamaktır" dedi.

TÜVASAŞ Ar-ge Başkanı Nuri Se-
zer ise yaptığı sunumda Türkiye'nin
demir yolu makina üretiminin ta-
rihçesi hakkında bilgi verdi. Sezer,
TÜVASAŞ'ın idari yapılanması ve

tren üretimi hakkında bilgilendirdi.
Panel gerek kamu kuruluşlarından,
gerekse işletmelerde görev yapan
İnşaat ve Makina Mühendisleri ka-
tılımcıların son bölümde panelist-
lere yönelttiği görüş, öneri, eleşti-
rilerle, Bursa'nın ulaşım sorunları-
na katkı verdiler.

Bant kaydı yapılan panelin kitapçı-
ğını kısa bir süre sonra Şubemiz-
den edinebilirsiniz.

“5510 NOLU SOSYAL GÜVENLİK KANUNU ve DEĞİŞEN MEVZUATLAR” SEMİNERİ DÜZENLENDİ

Şubemizce düzenlenen seminerde 5510 Sayılı Yasa'yı anlatan Avukat Murat Özveri, **”25 yaşını aşmamış üniversite okuyan kızlara ödeme yapılıyordu artık ayırım kalkıyor. Artık erkek çocuklara da ödeniyor. Eşini öldüren kadınlara önceden ölüm aylığı bağlanmazken şimdi eşini öldüren erkeklere de ölüm aylığı bağlanmıyor”** diye kaydetti.

Panelde Avukat Murat Özveri 5510 sayılı kanunda yapılan değişiklikleri dile getirdi. Özveri Türkiye’de sosyal güvenlik alanında reform denilen 5510 sayılı kanunun, Ekim ayının başından itibaren yeni haliyle yürürlüğe girdiğini belirtti. Avukat Özveri yasanın sunulduğu günden itibaren 900’e yakın değişikliğe uğradığına dikkat çekti. Yapılan değişikliklere örnek veren Murat Özveri **“Eşini öldüren kadın ölüm maaşı alamayacak”** dedi.

Sosyal Güvenlik Kurumu’nun (SGK); sosyal güvenlik politikalarından ve sosyal güvenlik sisteminden oluştuğunu söyleyen Özeri **“sosyal güvenlik politikası iki temel unsura bağlıdır. Bunlar toplumsal yaşam riskleri (iş kazaları vb.) ve bireylerin yaşam riskleridir (hastalık, yaşlılık vb).Bu risklere koruma getirilmelidir. Hukuki kurallar ve kurumlar iç içedir, bu sistem kendi kendine yürümez”** diye konuştu.

Murat Özveri **“SGK’nın görevini yerine getirmesi için gerekli finansmanı kimler yapacak? Sosyal politikalar çözümleri beraberinde getirir. Kurum ve hukuk yapılanması ödemeleri alacak risklerin gideri ortadan kalkacak”** dedi.

Gelişmiş ülkelerin sosyal güvenlik

yapılanmalarından da örnek veren Özveri Bismark’ın geliştirdiği prim sisteminin Almanya’da uygulandığını, sigorta sistemi İngiltere’de, tümüyle maliyeti topluma yıkan sisteminde İskandinavya ülkelerinde yürürlükte olduğunu dile getirdi.

Önemli olan risk doğuran sorunlara karşı insanları korumak diyen Murat Özveri **“Bireylerin kendilerini güvende hissetmeleri için; yaşama, eğitim, iş sahibi ve gelir haklarına sahip olmaları gerekmektedir. Bu hakların hepsi birbirine bağlı halkalardır. Bu halkalardan biri koptuğunda ise SGK’nın devreye girmesi gerekmektedir”** diye konuştu.

Avukat Özveri **“Sosyal Güvenlik Kanunu toplumları bir arada tutan çimentodur. Kanunlar hazırlanırken insan hakları temel alınır ve 11 riskin en az 7 sinin engellenmesi gerekmektedir. Bu riskler güvence altına alınırsa sosyal güvenlik kanunu adı verilir. Sistemimiz kendi içinde güvenceleşmiştir. Primlerin yetmediği yerde asıl olan risklerin giderilmesidir. 5510 sayılı yasa sosyal güvenlik kanunun tüm noktaları bu açıdan kabul edilmiştir ve evrenseldir”** diye konuştu.

Sosyal Güvenlik Kurumu’nun siyasilerce istismar edildiğini ifade eden Özveri SGK’nın borçlandırdığını söyledi. SGK için 13 defa yasa çıkarıldığının altını çizdi. Murat Özveri sosyal yardım zamlarının yağmalandığını, aslında devletin sosyal güvenlik kurumu üzerinde etkisi olmadığını belirtti.

İş kaza sigortalarının önemine dikkat çeken Özveri iş kaza tariflerinin

Avukat Murat Özveri

önce genişletilip sonra daraltıldığını dile getirdi. **“Yargıtay servis araçlarına binerken veya bindikten sonra olan kazaları iş kazası saydı”** diye konuşan Özveri işverenin aracı ile yapılan kazaların iş kazası olduğunu söyledi.

5510 sayılı yasa da yapılan değişikliklerin altını çizen Özeri **”25 yaşını aşmamış üniversite okuyan kızlara ödeme yapılıyordu artık ayırım kalkıyor. Artık erkek çocuklara da ödeniyor. Eşini öldüren bayanlara önceden ölüm aylığı bağlanmazken şimdi eşini öldüren erkeklere de ölüm aylığı bağlanmıyor”** diye kaydetti.

Tek çatının delindiğini vurgulayan Murat Özeri **“Kurumların hastanelerinin olmadığını onun yerine anlaşmalı olduğu sağlık kuruluşları vardır. İş görmemezlik ödeneği de iş görmemezlik oranına bağlı olarak iş görenlerden alınıyor. İşverenlere kıyak yapılıyor”** diye konuştu.

Prim günlerinin yeni yasa ile katlandığını ifade eden Özeri toplam sürenin sayılıp, sigorta, yaş ve kalan gün üzerinden geçiş sürelerinin hesaplandığını belirtti.

İş Sağlığı ve Güvenliğinin Hukuksal Boyutu konusu ele alındı

Şubemiz tarafından düzenlenen seminerde **“İş Sağlığı ve Güvenliğinin Hukuksal Boyutu”** Avukat Nilgün Berk tarafından gündeme getirildi. Seminerin açılışında konuşan ŞYK Başkanı İbrahim Mart, İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin sadece mühendisleri değil toplumun genelini ilgilendirdiğine dikkat çekerek **“Hayatın her alanını ilgilendiren bir konuda, toplumsal bilinç sağlanması gerektiğini düşünüyoruz. Son aylarda yaşanan patlamalar, maden göçükleri iş güvenliğinin hiç de istenilen boyutlarda olmadığını gösteriyor. Biz bu seminerde gündeme getirilecek olan hususlar toplumu yönetenlerle işletmeleri yönetenlere göndermeler içermektedir”** diye konuştu. Avukat Nilgün Berk, işçi sağlığı ve güvenliğini 5510 sayılı İş Yasası'nın yanı sıra Borçlar Kanunu hükümlerine göre de ele aldı. İş yasasında işçinin sağlığı için alınması gereken tedbirlerin geniş kapsamlı olarak ele alındığına vurgu yapan Nilgün Berk, yasadaki hükümlerin işverence yerine getirilmesi halinde iş kazalarının en aza ineceğini bildirdi. Tuzla, Balıkesir, Ostim gibi işyeri kazalarına baktığımızda ise gerekenlerin yapılmadığını ve katliam gibi kazaların görüldüğünü belirten Berk, “Her iş kolunda aynı eldiven kullanılıyor. Bir iş kazası olup da işçinin eli kesildiğinde, eldiveni vardı, deniyor. Ancak bu eldiven yapılan işin niteliğine uygun mu? Kesiklere ya da kimyasal etkiye dayanıklı mı?” diye konuştu. Bir süre önce bilirkişi olarak bir fabrikaya gittiklerini aktaran Berk, **“İçeride çok gürültü olduğu için kulaklık istedik. İşveren, biz çok alıştık, kullanmıyoruz, diye yanıt verdi. Yüksek gürültünün işitme kaybına**

yol açtığı biliniyor. Ancak ülkemizde meslek hastalıklarının istatistikleri yok! Diyelim ki, işyerinde iş merdiveni var. Uygun merdiven mi? Kaymayan bant var mı? İşçinin merdivene çıkarken kullandığı ayakkabı bile önemli. Bunlara dikkat ediliyor mu? Dikkat edilmediği takdirde iş kazalarına davetiye çıkartılıyor” dedi.

ZAMAN AŞIMLARI

İş kazalarına yönelik çeşitli örnekler veren Avukat Nilgün Berk, gerek yasaların gerekse Yargıtay İçtihatlarının işçiden yana hükümler içerdiğini belirtti. İşçilerin fazla mesaiye kalma ve yorgunluk nedeniyle dikkat dağınıklığı oluşması sonucu kaza geçirmesi durumunda kusurun işverene atfedildiğini belirten Berk, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasası gereği işçiye geçici ve sürekli iş göremezlik yardımı yapıldığını, ancak manevi zarara yer verilmediğini bildirdi.

5510 sayılı yasaya göre, hak kazanılan gelir ve aylıkların 5 yıl içerisinde SGK'dan istenmesi gerektiğini aksi takdirde hak kaybı yaşanacağını bildiren Berk, Borçlar Kanunu'nda ise işçinin işverenden tazminat isteme hakkının 10 yıl olduğunu söyledi.

İş kazası geçici ise, işçilere iş göremezlik ödeneği öden

diğini, iş kazası sonucu, hareket kabiliyetinde yüzde 10 kayıp varsa sürekli iş göremezlik ödeneği aldığını belirten Berk, bir iş kazası olayını örnek veren Berk **“İşyerindeki işçi çek tahsil etmeye gittiğinde araba çarpmış, işçi 15 gün rapor almış. SGK işçiye ödediği iş göremezlik bedelini işverenden talep edince, işveren de, işçinin raporlu olduğu sürede de sigortasını yatırdığını belirterek ödemeye itiraz ediyor. Ancak itirazı kabul edilmedi. Çünkü, işverenin iş kazasıyla ilgili kolluk kuvvetlerine bildirim yapmak**

zorunda. Yine 3 gün içerisinde SGK'ya iş kazasını mutlaka bildirmek zorunda. Yine 2 gün içerisinde Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne bildirmede para cezası ödemek zorunda” diye konuştu.

VOLEYBOY OYNARKEN SAKATLANIRSA İŞ KAZASI!

Yargıtay içtihatlarına göre, kazanın yapılan işle ilgisinin yeterli sayıldığını belirten Berk, işçi işyerinde öğle tatilinde voleybol oynarken sakatlandığı takdirde bunun iş kazası olarak kabul edildiğini belirtti. Yine Yargıtay içtihatlarına göre, işyerinde çalışırken kan davası nedeniyle öldürülen işçinin de iş kazası sayıldığını, bunun nedeni olarak da işverenin yeterli güvenlik tedbirlerini almaması olarak gösterdiğini anlatan Berk, işyerinin bahçesinde dışarıdan atılan kurşunun sekip işçinin ölümüne neden olması halinde ise, işyerinin güvenlik zafiyeti olmadığından iş kazası sayılmadığına dikkat çekti.

Güneş çarpması sonucu kaldırıldığı hastanede kalp krizi geçiren işçinin ölümünün iş kazası sayılmadığını, ancak güneş altında uzun süreli bir çalışma sonucu aynı durum meydana gelirse, bunun iş kazası sayılabileceğini belirten Nilgün Berk, işverenin iş kazası sorumluluğu için işyeri bağlantısının yeterli olmadığını ise şöyle örnekledi: **“İşyerinde kavga eden işçilerden birinin diğerini yaralaması ya da öldürmesinde işverenin**

sorumluluğu yoktur ve iş kazası değildir.”

İşçinin işverenin temin ettiği araçla karıştığı kazada karşı tarafın yüzde 100 kusurlu olması halinde ise işverenin Borçlar Kanunu'na göre kusursuz sorumluluğu olduğunu anımsatan Nilgün Berk, işverenin böyle bir durumda ödediği tazminatı üçüncü kişilere rücu edebileceğini kaydetti. Trafik kazasında işçi yüzde 1009 suçlu ise, işverenin kusura dayalı ya da kusursuz sorumluluğu olmayacağını belirten Berk, İş kazası yasasında tazminat olmadığını, manevi tazminatın ise Borçlar Kanunu'nda bulunduğunu ifade etti.

Borçlar Kanunu'nun 35. Maddesi'nin işçinin ölümü halinde onun desteğinden mahrum kalanlara manevi tazminat hakkını tanımladığını belirten Berk, iş kanununda ise işverenin sorumluluğunun akdi sorumluluk olarak tanımlandığını söyledi. İşçinin 10 yıllık zaman aşımı süresinde dava açabileceğini, ancak yasaya göre haksız fiilin zaman aşımının 1 yıl olduğunu vurgulayan Berk, 1,5 yıl sonra işçinin tazminat davasına, **“Ben haksız fiil uyguladım, dolayısıyla da zaman aşımı uygulansın”** diyen savunmayla karşılaştığını belirtti. Böyle durumlarda yerel mahkemenin davayı usulden ret edebildiğine dikkat çeken Berk **“Bir de objektif kusur vardır. Kusurun varlığı aranır. Kusursuz sorumlulukta ise işverenin sorumluluğu aranmaz ama sorumlu tutulabilir. Çimento fabrikasının ihale ile verdiği bakım onarım işinde gerçekleşen kaza için Yargıtay içtihadında ‘birbirinden farklı işler’ şeklinde değerlendirme yapıldı. Yine yetersiz bilirkişi raporlarına yönelik de Yargıtay içtihatları var”** diye konuştu.

Nilgün Berk, yasaların tanımladığı kurallara uyulduğu ve gereken tedbirler alındığı takdirde iş kazalarının en aza ineceğini bildirdi.

BESOB SANAYİ SİTESİ PROJESİYLE İLGİLİ BİR KEZ DAHA UYARIYORUZ BU İNATTAN VE BU PROJEDEN VAZGEÇİN!...

Bursa Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği (BESOB) ve TOKİ işbirliğiyle, Bursa İli, Kestel ilçesi, Çataltepe, Burhaniye, Gözede ve Aksu köyleri tapulama alanı içinde gerçekleştirilmesi düşünülen Bursa Büyük Sanayi Sitesi Projesiyle ilgili son gelişmelere paralel olarak değerlendirmelerimizi kamuoyu ile paylaşmak istiyoruz.

TMMOB'ye bağlı odalar, Anayasamızın 135.maddesinde; **“Belli bir mesleğe sahip olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak, meslek disiplini ve ahlakını korumak amacı ile yasayla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından yasayla gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzel kişilikleridir.”** şeklinde tanımlanan; 6235 sayılı yasa ile kurulmuş olan TMMOB'ye bağlı, kamu kurumu niteliğindeki bir meslek kuruluşlarıdır.

Mahallî idareler Anayasada, MADDE 127.
Mahallî idareler; il, belediye veya köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir. Olarak tarif edilmektedirler.

Fikri Düşünceli
TMMOB Bursa İKK Sekreteri

ÖNCE KENTİN ANAYASASI DELİNDİ

Bilindiği gibi BESOB Sanayi Sitesi projesine ilk olarak TOKİ'nin talebi üzerine 6 Ocak 2009 tarihinde Bursa İl Genel Meclisi tarafından yaklaşık 600 hektarlık alana ilişkin 1/100.000 ölçekli Bursa 2020 yılı Çevre Düzeni Planı Değişikliğinin onayı ile başlanmıştır.

HUKUK İPTAL EDİYOR, ETRAFINDAN DOLANIYOR, DİRENİYOR

Bursa 1. İdare Mahkemesinin 2009/634 esas ve 2009/1077 sayılı kararıyla plan değişikliği 10 Aralık 2009 tarihinde iptal edilmiş, ardından Bursa Büyükşehir Belediye Meclisinin 10 Eylül 2009 tarih ve 539 sayılı meclis kararı ve 28 aralık 2009 tarih ve 801 sayılı meclis kararıyla 600 hektar olan, alan yaklaşık 400 hektara küçültülerek tekrar onaylanarak yürürlüğe girdiği dile getirilmiştir.

Yeni bir idari işlem olan son plan değişikliğine de dava açılmış dava Bursa 1. İdare Mahkemesinde 2010/442 esas sayısı ile görülmeye devam etmekte, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası, Ziraat Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, Bursa Barosu Tema, Osmangazi ve Kestel Ziraat odaları tarafından plan değişikliğine yasal dayanak olarak gösterilen ve tarım alanlarının, tarım dışı kullanımına izin veren Bursa Valiliği Toprak Koruma Kurulu'nun 19 Kasım 2008 tarih ve 31 sayılı işlemi, 19 Aralık 2008 tarih ve 33 sayılı işlemi hakkında açılan davada, Bursa 1. İdare Mahkemesi 2009/63 esas sayılı 24 Haziran 2010 tarihli kararıyla ilgili işlemlerin yürütmenin durdurulmasına karar verilmiştir.

USULSÜZLÜK SİLSİLESİNE DEVAM EDİLİYOR

2011 tarihinde yapılan olağanüstü toplantısında BESOB Sanayi Sitesi'nin 1/25000 lik plan değişikliğine yapılan askı itirazlarının reddi kabul edilmiş, bu karar itiraz sahiplerine bildirim süreci, Büyükşehir Belediye Başkanı'nın onay süreci (ki bu süreç, Yaklaşık 10 günlük bir süredir) beklenilmeden aynı meclis toplantısında bir sonraki maddede 1/5000 lik plan değişikliği görüşülerek onaylanmıştır. Bu usulsüz bir işlemdir. Bu usulsüzlük ortada dururken dün Kestel Belediye Meclisi 1/5000 lik plan değişikliğinin askı süreci bitmesi beklenmeden 1/1000 lik plan değişikliğini onaylamıştır. Bu işlemler usulsüzlük silsilesidir.

BU PROJE ZORLAMA VE DAYATMA BİR PROJEDİR

Bursa'nın geleceğini ipotek altına alacak, yakın çevresindeki 1. Sınıf tarım arazilerini yok edecek, su toplama havzasının bütünlüğünü bozarak su kaynaklarını

kirletecek, yok edecek bu bölgede yapılaşma baskısı ve rant yaratmanın dışında hiçbir katkısının olmayacağı çok açık olan bu projenin bir dayatma ve zorlama ile kamuoyunun önüne getirildiğini yine bir dayatma ile gerçekleştirilmek istendiğini kamuoyu ile paylaşmak istiyoruz.

BİRKEZ DAHA UYARIYORUZ, BU İNATTAN VE BU PROJEDEN VAZ GEÇİN

BESOB Sanayi sitesi için seçilen alan;

- Kestel ile İnegöl'ü birbirine bağlayan Uludağ'ın eteğinde bulunan bu alan Sanayi sitesi kurmak için uygun bir alan değildir.
- Çevresinde tarım potansiyeli yüksek 1. sınıf tarım arazileri, en iyi deveci armudunun yetiştiği meyve bahçeleri bulunan bir alandır.
- Gölbaşı Göleti'nin su toplama havzasında ve havzanın bütünlüğünü bozacak bir alandır.
- Kentin ileriki yıllarda hedef olarak seçtiği Turizm sektörü açısından, oldukça kritik bir bölgedir. Bursa Valiliği Alaçam, Saitabat köylerinin Turizme kazandırılması için başlatılan proje ile çelişmektedir.
- Yapılmak istenen proje, ulaşım ile ilgili tutarlı bir planlaması olmayan bir projedir.

Doğanbey' deki gibi geri dönüşü olmayan tahribata yol açacak bu projenin bir an önce durdurulmasını talep ediyor ve yetkilileri uyarıyoruz.

HUKUKSAL MÜCADELEMİZ SÜRECEK

Bu projenin iptal edilmesi için tekrar dava açacağız. Kentimizin ve kamunun çıkarları hukuk yolunu sonuna kadar kullanacağız.

Basına ve Kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

16.02.2011

Fikri DÜŞÜNCELİ

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri

Davutpaşa, Tuzla, Kemalpaşa, Dursunbey, OSTİM'deki “İş Cinayetleri”

İş Sağlığı ve Güvenliği Politikalarındaki Yapısal Sorunlara İşaret Ediyor

Uyarıyoruz: Mevcut Mevzuat ve Yanlışlardan Geri Dönülmediği Müddetçe Benzeri Olaylar Sürecektir

3 Şubat 2011 tarihinde Ankara OSTİM'de bir iş merkezi ile İvedik OSB'de yer alan işyerlerinde meydana gelen ve aralarında Odamız üyesi Dilek GÜRER'in de yer aldığı 18 çalışanın ölümüne ve onlarca kişinin yaralanmasına yol açan patlamalarda yaşamını kaybedenlerin yakınlarına başsağlığı, yaralılara acil şifalar diliyor, kamuoyunun üzüntüsünü paylaşıyoruz.

Odamızın da içinde yer aldığı teknik bilirkişi heyeti patlamaların olduğu mahallerde incelemelerini sürdürmektedir. Araştırma sonuçlandığında teknik analizlerimiz kamuoyuna duyurulacaktır. Ancak ilk izlenimler ve bu olaylara yol açan sorunlara dair görüşlerimizi şimdiden kamuoyu ile paylaşmayı görev bildiğimizi belirtmek isteriz.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası (MMO), başta OSTİM olmak üzere son yıllarda meydana gelen bu “iş cinayetleri”nin iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmaması ve yeterli denetimlerin yapılmamasından kaynaklanan bu kazalarla ilgili, yıllardan beri ciddi uyarılarda bulunmakta, sürekli olarak çalışma yaşamı ile ilgili yapısal sorunlar ve yanlış uygulamalara işaret etmekte, yargıya başvurmakta fakat siyasal iktidar bildiğini yapmaya devam etmektedir.

Son mevzuat düzenlemeleri sorunludur

Örneğin, İş Yasasının 78. maddesinde işyerlerinin kurulması aşamasında işyeri koşullarının iş sağlığı ve güvenliği önlemlerine uygun olmasını teşvik eden uygulama, 2008 yılında 5763 sayılı, “Torba Yasa” ile değiştirilmiş ve 04.12.2009 tarihli “İşletme Belgesi Alınması Hakkında Yönetmelik”le ortadan kaldırılmıştır. Böylece 50'den az işçi çalıştıran işyerlerinin İşletme Belgesi alması zorunluluğu ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın (ÇSGB) işyerlerine yö-

nelik denetimi ve yol göstericiliği yok edilmiştir.

15.08.2009 tarihli “İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimleri ile Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri Hakkında Yönetmelik” ise 50 ve üzerinde işçinin çalıştığı işyerlerinde geçerlidir. Ancak 09.12.2009 tarihli “İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimleri ile Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri Hakkında Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Tebliğ” ile ana işverenleri, işyerlerini küçük parçalara ayırarak yükümlülüklerinden kurtarmaya yönelik bir düzenleme yapılmıştır.

Denetimler yetersiz

İşyeri denetimleri ve dolayısıyla iş sağlığı ve güvenliği önlemleri Türkiye'deki sanayi işletmelerinin ancak yüzde 1,6'sında geçerlidir. 700-800 civarındaki İş Müfettişlerinin sayısı çok yetersizdir. Çalışma yaşamıyla ilgili mevzuat yalnızca başlıca “sanayi ve ticaret” işlerini kapsamakta, tarım sektörünün tamamı, hizmet sektörünün bir bölümü ile KOBİ'lerin çok büyük bir bölümü kapsam dışında bırakılmaktadır. Özetle, 10 milyon kişiyi bulan kayıt dışı istihdamı teşvik eder tarzda bir “iş sağlığı ve güvenliği” politikası söz konusudur.

Ankara'daki patlamalar mevzuat ve denetim yetersizliğini göstermektedir

Yukarıdaki sorunların yanı sıra denetimlere ilişkin mevcut hükümlerin uygulanmaması da söz konusudur. Basına yansıdığı kadarıyla; patlamanın olduğu mahallerdeki bazı işyerlerinin İşletme Belgesinin bulunmaması, ikinci patlamanın meydana geldiği atölyede tiner ve boya imalatı, kaçak mazot imalatı vb. yapılmasına karşın torna ruhsatı bulunması, yukarıda değindiğimiz denetim sorununun yakıcılığına işaret etmektedir.

İşletme Belgesi olmaması, yapılan işe uygun ruhsat olmaması, bodrum katta ağır ve tehlikeli işler yapılması, acil çıkışı bulunmayan imalathanelerin sağlıksız bir şekilde yan yana olması, işyerlerine yönelik "risk analizleri" yapılmaması ve denetlenmemesi, işyerlerinde çalışma koşullarının iş sağlığı ve güvenliği hükümlerine uygun olmaması, *Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği* ile *Yanıcı Parlayıcı, Patlayıcı Madde İmal Edilmesi ve Depolanması ile ilgili Yönetmeliğe* aykırı bir biçimde üretim, montaj, nakil ve depolama yapılması denetime ilişkin birçok kamu kurum ve kuruluşunun denetim görevlerini yerine getirmediğini göstermektedir.

Diğer yandan Odamız uzmanlık alanlarına giren konulardan biri olan **basınçlı kaplar ve bu kapsamdaki endüstriyel oksijen tüpleri** ile ilgili sorunlar, insan yaşamını hiçe sayan rantçı yaklaşımlar, yasal boşluklar ve ilgili meslek odaları tarafından yapılması gereken mesleki denetimlere engel oluşturulmasından kaynaklanmaktadır. Kâr güdüsüyle hareket edildiği için ilk tasarruf edilen konu **periyodik denetimler** olmaktadır. Bu tip yoğun risk barındıran işletmeler kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek odaları tarafından mutlaka denetime tabi tutulmalıdır.

Küçük ve orta ölçekli işletmeler ile çalışanları kuşatan bu sorunları aşmak; çalışma yaşamının insanca, iş güvenceli, örgütlü, toplu sözleşme ve grev hakları ve işçi ve iş sağlığı ve güvenliğine dayalı bir istihdamı esas alan, iş kazalarını en aza indirecek şekilde örgütlenmesi pekâlâ olanaklıdır.

Ucuz işgücü ve ucuz maliyete dalayı **esnek, güvencesiz çalışmanın artması, özelleştirme, sendikasıztırma, taşeronlaştırmının yaygınlaşması, denetimlerin yetersizliği ve/veya yokluğu giderilmediği; Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipleri Birliği, sendikalar ve üniversitelerin görüşleri kamu ve özel sektörce gözetilmediği müddetçe** ne yazık ki benzeri olaylar sürecektir.

MMO, Ankara'daki iki olayla ilgili inceleme tamamlanımca ayrıntılı tespitlerini kamuoyu ile ayrıca paylaşacaktır. 16.02.2011

İbrahim MART

TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Bursa Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı

**İŞ ÖLDÜRMEZ, DENETİMSİZLİK ÖLDÜRÜR!
GÜVENLİ ÇALIŞIP SAĞLIKLI YAŞAMAK SİZİN ELLERİNİZDE
GERÇEK GÜVENCENİZ İŞ GÜVENLİĞİ**

KAZALAR; EVDE, FABRİKALARDA, YOLLARDA ÇALIŞANLARIMIZI VE HALKIMIZI TEHDİT EDİYOR

Boylerin patlayan/yırtılan bombe bölümü

Bina dışında bulunan boylerin, patlama sonrası binaya ve ekipmanlara verdiği zarar

Boylerin, patlamanın etkisiyle katettiği yol (U20-25 m)

Boyer Patlaması, Barakfakih Sanayi Bölgesindeki Bir Tekstil Firmasında, Bir İşçinin Ölümüne neden oldu.

18 Ocak 2011 Salı günü buhar kazanından beslenen ve idari binanın ısıtılmasında kullanılan serpantinli boylerin, buhar basıncının aniden yükselmesi nedeniyle meydana gelen ve bir işçinin hayatını kaybettiği kazanın ertesi günü, Şubemiz görevlilerince yerinde yapılan incelemede; gövde kısmının yırtılarak, patlamanın meydana geldiği görülmüştür. Olay yerinde yaptığımız incelemede, bağlantı borularının flanşlardan ayrıldığı, boyler civatalarının kesildiği, beton kirişin tahrip olduğu; boylerin üretim yerini belirten etiketinin de bulunmadığı gözlenmiştir. Isıtmada kullanılan suyun, buhar fazına geçmesi sonucu, iç hacimde basıncın yükseldiği, en üst noktadaki havalık borularından gelen buhar nedeniyle, mutfaktaki personelin uyarlamasıyla, kazancı ve bakımçı personelin buhar kazanından uzakta, idari binanın arkasında, bahçede bulunan boylerin yanına gittiği, bu sırada yatay konumdaki boylerin basıncın etkisiyle bombe kısmındaki kaynaklarından o anda kapıdan dışarı doğru çıkan işçilere doğru yırtıldığı, önde bulunan kazan operatörüne doğru meydana gelen patlamanın etkisiyle kendisini 20 – 25 metre kadar uzağa fırlattığı belirtilmiştir. Buhar kazancısının hayatını kaybettiği kazadan, ders alınmasını diliyoruz.

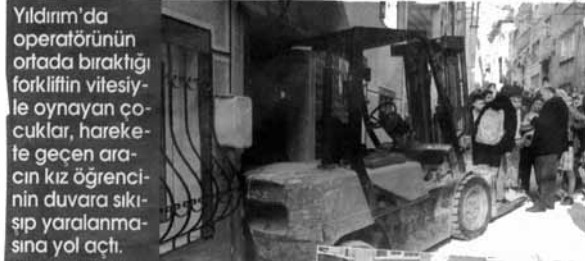
Bu tür basınçlı kapların herşeyden önce bu konuda yetkin firmalar tarafından projelendirilerek üretilmesi gerektiğini, ucuzluğu nedeniyle merdiven altı tabir edilen üreticilerin yapmış olduğu bu tür basınçlı kapların her zaman risk oluşturduğunu yine bu tür basınçlı kapların her yıl İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü kapsamında yapılması gereken basınç testlerinin bağımsız niteliğiyle, Odamıza yaptırılması gerektiğini bir kez daha belirtiyoruz.

Forklift kazası, yoldaki bir ilk öğretim öğrencisinin yaralanmasına neden oldu.

19 Ocak 2011 Çarşamba günü, Yıldırım Mahallesi'nde, Yıldırım Külliyesi'nin karşısındaki Hamam Sokakta, kaldırım taşı döşeme çalışması yapan firmanın, kaldırım taşlarını kamyonundan indiren forkliftin kullanıcısının öğle paydosu nedeniyle forklifti sokak ortasında park ederek gitmesi sonrası, freninin boşalmasının ardından, 14 yaşındaki bir kız öğrenciyi duvara sıkıştırdığı kaza, iş makinelerinin ne kadar tehlikeli olabileceğini, birkez daha bizlere göstermiştir.

Olay yerinde yapılan inceleme ve forklift kullanıcısıyla yapılan görüşmelerde, forklift kullanıcısının yasal açıdan zorunlu "**Operatör Belgesi**"nin bulunmadığı, hatta forklifti işçilerin sırayla kullandıkları, olay günü forklifti üzerinde yüküyle bıraktığı belirtilmiştir. Okuldan çıkan öğrencilerin forklifte müdahale ettikleri iddia edilirken, forkliftin yokuş aşağı, arkasına doğru hareket ederek, bir ilköğretim öğrencisinin yol üzerinde bulunan bina ile forklift arasına sıkıştırdığı yer incelenmiştir. Tüm bunların dışında İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü kapsamında, forkliftlerin her 3 ayda bir bağımsız denetim kurumu tarafından yapılması gereken "**PERİYODİK KONTROL RAPORU**"nun olup olmadığı da buradaki personel tarafından bilinmemektedir. Ancak forkliftin fiziki durumunun, bu denetimin yapılmadığını göstermektedir.

Forklift dehşeti

Yıldırım'da operatörünün ortada bıraktığı forkliftin vitesiyle oynayan çocuklar, harekete geçen aracın kız öğrencinin duvara sıkışıp yaralanmasına yol açtı.

Vitesi boşalınca harekete geçen 6 ton ağırlığındaki iş makinesi okuldaki 14 yaşındaki öğrenciyi duvara sıkıştırdı. Son anda okuldaki diğer ilköğretim öğrencisi, yaralı olarak kurtarılıp hastaneye kaldırıldı. Olay, Yıldırım Mahallesi Hamam Sokak'ta meydana geldi. Yıldırım Külliyesi'nin hemen karşısındaki sokakta kaldırım taşı döşeme çalışması yapan işçiler öğle paydosuna çıktı. Forklift operatörü de aracı sokak ortasına park edip ayrıldı.

EVİNE GİREMEDİ

Ancak okuldaki diğer öğrenciler, me-

rakla forklifti karşılamaya başladı.

Vitesi boşalan araç, hızla yokuş aşağıya hareket etmeye başladı. Okuldaki öğrenciler, yaralı olarak kurtarılıp hastaneye kaldırıldı. Olay, Yıldırım Mahallesi Hamam Sokak'ta meydana geldi. Yıldırım Külliyesi'nin hemen karşısındaki sokakta kaldırım taşı döşeme çalışması yapan işçiler öğle paydosuna çıktı. Forklift operatörü de aracı sokak ortasına park edip ayrıldı.

Ancak okuldaki diğer öğrenciler, me-

112 ve polis ekipleri ise kurtarılan hastaneye kaldırıldı. Küçük kızın hayatını tehlikeye sokan kazanın sorumlularını polis hükümlerine mahkûm etti.

kımlı araştırmaları, görüşleri öğrencilerle, olayın dehşetiyle büyük korku yaşattı.

İş makinelerinin sadece fabrikalarda değil, gereksinim duyulan her noktada kullanılmasıyla, tehlikenin her yerde her kişiye ulaşmaya başladığı da bu kaza ile görülmektedir.

Bu durum, Çalışma Bakanlığı'nın sadece fabrikaları değil, bu tür taşeron firmaları da denetlemesi gerektiğini ve bir denetim zafiyeti olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur.

Odamız tarafından İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü kapsamında düzenlenen ve her iş makinesi kullanıcısının her bir iş makinesi türüne göre alması gereken "**OPERATÖR KULLANIM BELGESİ**"nin tüm kullanıcılar tarafından alınması sağlanmalıdır.

Termosifon bomba gibi

Elektrikli termosifonun patlaması sonucu bir evde göçük meydana gelirken, patlama sırasında evde kimsenin olmaması faciannın önüne geçti.

Görükle Mahallesi'nde oturan 31 yaşındaki Sevil K. ve eşi Serhat K. (34), 4 yaşındaki kızları Nehir'i bakıcısına bırakıp işe gitti. Ailenin sabah saatlerinde evlerine bağladıkları elektrikli termosifon, evde kimsenin bulunmadığı sırada öğleden sonra bomba gibi patladı.

Patlamamın etkisiyle ev harabeye dönerken, evde kimsenin bulunmaması faciayı önledi. Büyük bir gürültüyle irkilten mahalle sakinleri, polis ve itfayeden yardım istedi. Ekipler, göçük sonrası binanın çökene dönüşüne karşı tedbir aldı. Serhat ve Sevil K. çifti ise kendilerine telefonda ulaşılmasının ardından hemen evlerine geldi. Gördükleri manzara karşısında saskına dönen çift, "Verdiğimiz salakamız varmış. Çocuklarımız ya da biz evde olabiliydik. Termosifonu sabah bağlamıştık. Herhalde bir yanlışlık var" diye ki nastılar. Genç çift, evlerine girip 4 yaşlarında kızları Nehir'in fotoğrafını kurtardılar.

Patlamaya sonrasında iki kanta çarpan evin sahibi Raziye T. (80) ise kendisini itiraf etmediğini söyledi. Olayla ilgili soruşturma sürüyor.

Elektrikli Termosifon Bomba Gibi Patlayarak Evin Harabeye Dönmesine Neden Oldu

23 Ocak 2011 Pazar günü, Görükle Mahallesi'nde bir evde elektrikli termosifonun patlaması ile harabeye dönen evde, ailenin evde olmaması nedeniyle kaza uzatıldı.

Benzer bir kaza, yine Görükle'de Üniversite öğrencilerinin yaşadığı bir yerleşkede 09 Ekim 2002 tarihinde meydana gelmiş ve Şubemiz Aralık 2002 Bülteni'nde yine harabeye dönen dairenin durumunu yayınlamıştık. 2002'de yaşanan kazada da, öğrencilerin evde olmaması nedeniyle herhangi bir can kaybı ve yaralanma olayı yaşanmamıştı.

Tıpkı bu kazada olduğu gibi termosifon üzerindeki termostatin görev yapmaması sonucu, suyun buharlaşmasıyla, buhar basıncının yükseldiği, güvenlik ventilinin görev yapmaması veya uygun olmaması nedeniyle patlama gerçekleşmiştir. Kiracı tarafından ikinci el olarak satın alınan termosifonun montajının yeni yapıldığı, montajı yapılan termosifonda kullanılan ve güvenliği sağlayan, termostat ve güvenlik ventilinin TSE belgesi olması gerekirken bu tür kazaların meydana gelmesi; bu basınçlı kapların üretimine ve üretim kalitesine izin veren kurumların denetimlerinin niteliğini sorgulamamız gerektiğini düşündürmektedir.

Bu noktada bu tür olaylarda T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığının ve TSE'ninde sorumluluğu olduğunu düşünmekteyiz. Bu kapsamda her iki kuruma da başvurularımız yapılmıştır. Bu tür cihazlarda özellikle güvenlik elemanlarının nitelikleri de ayrı bir önem kazanmaktadır. Bu nedenle bu tür basınçlı kapların periyodik bakımlarının yetkili firmalarca; ayrıca denetimlerinin de bağımsız denetim kuruluşlarınca yapılmasının önemi bir kez daha ortaya çıkmıştır.

SONUÇ

Odamızın bağımsız denetim kurumu özelliğiyle işletmelerdeki tüm basınçlı kap ve kaldırma makinalarının denetiminin Odamız uzman teknik görevlileri aracılığıyla yapılması mutlaka sağlanmalıdır.

Bu olaylar da, Odamızın yıllardır belirttiği ve ülke düzeyinde yürüttüğü bağımsız denetim kurumu işlevinin ne kadar önemli ve gerekli olduğunu göstermiştir. Ancak sadece evrakları tamamlamak adına o işyerinde çalışarak "bağımsız" olma özelliğini sağlamayan veya herhangi bir işletmede çalışan ancak konunun uzmanı olmayan bir üyemizin imzalayacağı periyodik kontrol raporlarının, üyelerimizi hukuki açıdan sorumlu tutulacağını, attıkları imzaların ne kadar önemli olabileceği görülmektedir.

Tüm işyerlerinin bu tür risk ve olumsuzluklarla karşılaşmalarını için tüm basınçlı kap ve kaldırma araçlarının test ve kontrollerini, Odamızın ülke düzeyinde, bünyesinde tam zamanlı sürekli olarak çalışan, eğitimleri sürekli yenilenen teknik görevlileri aracılığıyla yaptırımlarının gerekliliğini bir kez daha vurguluyoruz.

Yine işyerlerinde bulunan kaldırma makinası kapsamındaki forklift, tavan vinci, mobil vinç, kule vinci, hidrolik platform v.b. kullanıcılarının "Operatör Belgeleri"ni, Odamızın yıllardır, konunun uzmanı üyeleri eğitimleriyle gerçekleştirdiği kurslara göndererek belgelendirmelerini istiyoruz.

Belgelenen operatörler, sadece makina kullanımını değil, bakımlarının ve basit arızalarının bulunması ve giderilmesini ve bunun sonucu doğabilecek kazaların önlenmesini sağlaması açısından önemini vurguluyoruz.

Üyelerimize tüm çalışmalarında sağlıklı ve güvenli bir yaşam diliyoruz.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği için, işyerinizdeki forklift, vinç, kompresör, kazan, asansör ve caraskalların periyodik kontrollerini TMMOB MMO Bursa Şubesi'nin Uzman Teknik Görevlilerine yaptırınız

BURSA'DA ASANSÖRLERDE CAN GÜVENLİĞİ YOK!

TMMOB Makina Mühendisleri Odası (MMO) ve Elektrik Mühendisleri Odası(EMO) Bursa Şubeleri tarafından ortaklaşa düzenlenen basın toplantısında Bursa'da yerel yönetimlerle yapılan protokol sonucu yapılan asansör denetimlerinin değerlendirme raporu kamuoyu ile paylaşıldı.

BASIN BÜLTENİ

“Güvenli Konut, Güvenli Yaşam İçin, Asansörlerinizin Yıllık Denetimlerini Yaptırınız...”

Kent yaşamında çok katlı binaların sayıları her geçen gün artmaktadır. İş yerlerinde ve çok katlı binalarda insan ve yük taşıyarak yaşamı kolaylaştıran asansörler; gerekli bakım ve kontrol işlemlerinin yeterince yapılmaması ve denetim olgusunun göz ardı edilmesi nedeniyle, sık sık yaşanan asansör kazaları sonucu, genellikle ölümlü ya da yaralanmalı kazalara neden olabilmektedir.

Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği, her asansörün yılda en az bir kez, yapının bağlı olduğu Belediyeler tarafından kontrolünün yapılmasını veya yaptırılmasını öngörmektedir. Ayrıca Yönetmelik, yıllık kontrollerin yapılmasından ve raporun tanzim ettirilmesinin takibinden, asansörün bulunduğu binanın yöneticisini sorumlu tutmaktadır.

Yasalar bunu hükmederken, pek çok belediyede sadece *işletme ruhsatı* verilmekte, çoğu yerde yönetmeliğe aykırı olarak yetkisiz kişiler tarafından yapılan kontrollerle yaşanabilecek kazalara zemin hazırlanmaktadır.

Ruhsatsız olarak çalışan asansörlerin sayısı bilinmediğinden, kesin olmamakla birlikte Türkiye genelinde

300.000'nin üzerinde asansör olduğu tahmin edilmektedir. Türkiye çapında TMMOB Makina Mühendisleri ve TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası tarafından, sadece 18 il ve 45 ilçe belediyesinin sorumluluk alanında **“Asansör Denetimleri”** yapılmaktadır; Diğer il ve ilçelerde ise bu denetimler yapılmamaktadır. İki Oda tarafından, 2007 yılından bu yana denetimi yapılan asansör sayısı 25.000 civarındadır. Bu durum, **Türkiye'deki asansörlerin %92'sinin denetlenmediğini göstermektedir. Denetlenmeyen asansörler, halkımızın can güvenliğini, doğrudan tehdit etmektedir.**

Denetimi yapılan 25 bin civarındaki asansörün ise sadece %30'u uygun niteliklerde, yani yeşil etiketli; yüzde 45'i güvenlik açısından eksiklikler içermekte yani mavi etiketli; % 25'i ise güvenlik açısından kesinlikle kullanılamaz yani kırmızı etiketli durumdadır.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Bursa Şubesi ve TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Şubesi; yasanın verdiği yetki ile başta Bursa merkez ve ilçeleri olmak üzere, Şube etkinlik alanlarında bulunan il ve ilçelerde asansör denetim protokolü imzalama çalışmalarını sürdürmektedir.

Şu ana kadar yapılan görüşmeler sonucunda, Bursa'da

sadece Nilüfer ve İnegöl Belediyesi ile ayrıca Şubelerimiz etkinlik alanında Çanakkale ve Edremit Belediyeleri ile **“Asansör Denetim Protokolü”** imzalanabilmiştir. Bu protokollerde söz konusu belediyelerin sorumluluk alanında bulunan asansörlerin kontrolünün Asansör Kontrol Merkezimiz ile işbirliği yapılmak suretiyle gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır. Bursa'ya bağlı diğer ilçeler ile Balıkesir, Yalova, Bandırma'da da Temsilciliklerimiz aracılığıyla, yerel yönetimlerle görüşmeler sürmektedir.

İstanbul, Ankara, İzmir, Adana gibi illerimizde 2007'lerde başlayan Asansör Denetimleri, Bursa'da farklı tarihlerde protokoller imzalanmak yapılmak istenmesine rağmen, bir türlü uygulama gerçekleştirilememiştir. 2010 yılında, Nilüfer Belediyesi'nin büyük destek ve arzusu ile **“Güvenli Kent, Güvenli Konut”** projesi kapsamında **“Asansör Denetim Protokolü”**, 22.02.2010 tarihinde imzalanmıştır.

Bursa genelinde yaklaşık 10.000 asansörün olduğu tahmin edilmektedir. **Geçen süreçte, Bursa'da denetlenen asansör sayısı, toplam % 1'i bile bulmamaktadır.**

Denetlenen asansörlerin, istatistiksel sonuçlarına göre; Bursa'daki asansörlerin %89,5'i standartlara ve kullanıma uygun değildir.

Bursa Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı verilerine göre; yılda ortalama 45 asansör kazası meydana gelmekte ve bu kazalarda her yıl ortalama 65 kişi asansörlerde mahsur kalmaktadır.

Asansörde güvenlik konusu ciddiye alınmamakta, güvenliğe kaynak ayrılmamakta; bu anlamda Apartman yöneticilerine büyük görev düşmektedir....

Apartman yöneticilerinin, yasalar önünde sorumlulukları bulunmakla birlikte, birçok apartman yöneticisinin bu durumdan haberi bile bulunmamaktadır. Bu nedenle, apartman ve iş yerlerindeki asansörlerde, bakım ve denetleme çalışmaları yaptırılmamaktadır.

Bazı işyeri ve apartman yöneticileri de asansörlerin aylık periyodik bakımlarını **“ucuz olsun”** mantığıyla, yetkili firmalara değil, **“çantacı”** diye tabir edilen, gelişigüzel kişilerle yaptırılmaktadır.

Buradan bir kez daha apartman ve site yöneticilerini uyarıyoruz. Asansör kazalarının önüne geçmek, can ve mal

kayıplarına zemin hazırlamamak için, asansörlerimizin aylık bakımlarını yetkili firmalara, yıllık denetimlerini ise **Asansör Kontrol Merkezi'ne** yaptırmayı ihmal etmeyiniz. Bilinçli konut yöneticilerinin göstereceği gayretler sayesinde kazaların önüne geçilebileceğine inanıyoruz.

Asansörlere ruhsat veren ve denetleme yetkisine sahip olan belediyelere de büyük görev düşmektedir...

Sınırları içinde bulunan asansörlerde, gerekli denetimleri yaptırmayan belediyelerin, halkın can ve mal güvenliğini dikkate alarak, sorumlu bir yaklaşımla bu çalışmalarını acilen yaptırmaları gerektiğini bir kez daha belirtiyoruz.

İmarı olmayan binalara asansör ruhsatı verilmemekte ancak elektrik ve suyu verilmektedir. Dolayısıyla ruhsatsız birçok asansörün çalışmasında, ciddi bir soru işaretini de beraberinde getirmektedir.

Asansörlerin montajını ve aylık periyodik bakımlarını üstlenen firmalara da büyük görev düşmektedir....

Denetimlerin yetersizliği ve insanların eğitimsiz olması, asansör kazalarını ilk sıralara taşımaktadır. Standart dışı üretim ve montaj, malzeme kalitesizliği ile yetersiz ve bilinçsiz teknik elemanlar, kazaların artmasına neden olmaktadır.

Ayrıca Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan yönetmelikleri uygulamayan, Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından hazırlanan standartların dışında üretim yapan asansör firmalarına da dikkat çekiyoruz. Türkiye`de 18 yaşını dolduran bir kişi, ticari işletme unvanı alarak asansör tamiri/bakımı yapabilirken, Almanya`da bir kişinin asansör tamircisi/bakımcısı olabilmesi için asansör firmasında 7 sene çalışma mecburiyeti bulunması, bu alana verilen önemi ortaya koymaktadır.

Ülke olarak insanımıza değer veren, her alanda gerekli güvenlik önlemlerini alan, tekniği önemseyen bir yapıda, insan odaklılıkla yaşamın her alanında gerekli olan duyarlılığın gösterilmesini diliyoruz. 23.02.2011

**İbrahim MART TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Bursa Şube Yönetim Kurulu Başkanı**

**Remzi ÇINAR TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası
Bursa Şube Yönetim Kurulu Başkanı**

FAZLA ÇALIŞMANIN İSPATI

4857 Sayılı İş Kanunu'nun 41.maddesine göre haftalık çalışma süresi 45 saattir. Haftalık 45 saati aşan çalışmalar fazla çalışma olarak kabul edilmektedir.

İş Kanununda fazla çalışmanın ispatı ile ilgili özel bir hüküm yoktur. Genel kural "kanunda aksine bir hüküm bulunmadıkça, taraflardan her biri, hakkını dayandırdığı olguların varlığını ispatla yükümlüdür." O halde işçi haftada 45 saatten fazla çalışmışsa bunu ispatlayacak, işveren de fazla çalışma ücretini ödediğini ispatlayacaktır. Yine genel kural, fazla çalıştığını iddia eden işçi bu iddiasını her türlü delil ile ispatlayabileceken, işveren iddiasını ancak yazılı belgeler ile kanıtlayabilir.

Şunu unutmamak gerekir ki, iş sözleşmesinde fazla çalışma ücretinin aylık sabit ücretin içinde yer aldığına dair bir hüküm bulunmaması gerekir. Aksi taktirde işçi fazla çalışma iddiasında bulunarak fazla çalışma ücreti talep edemez. Kaldı ki fazla çalışma ücretinin aylık sabit ücretin içinde yer aldığına dair bir hüküm olsa da, ücretin içinde olduğu kabul edilen fazla çalışma karşılığı yıllık 270 saatlik fazla çalışma ücreti ile sınırlıdır. Çünkü İş kanunu'na göre fazla çalışma süresinin toplamı bir yılda 270 saatten fazla olamaz. İşte bu noktada işçi yıllık 270 saatten fazla çalıştığını iddia ediyorsa bu kısma ilişkin iddiasını yazılı delil ile ispatlamak zorundadır.

İşçinin fazla çalıştığına dair ispat araçlarına gelince;

*Bordrolar Ücret bordroları fazla çalışmanın ispat araçlarından birisidir. Fazla Çalışma Yönetmeliği'nin 10.maddesine göre İşveren, fazla

çalışma ve fazla sürelerle çalışma yaptırdığı işçilerin bu çalışma saatlerini gösteren bir belge düzenlemek, imzalı bir nüshasını işçinin özlük dosyasında saklamak zorundadır. İşçilerin işlemiş olan fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışma ücretleri normal çalışmalarına ait ücretlerle birlikte, 4857 sayılı İş Kanununun 32 ve 34 üncü maddeleri uyarınca ödenir. Bu ödemeler, ücret bordrolarında ve İş Kanununun 37 nci maddesi uyarınca işçiye verilmesi gereken ücret hesap pusulalarında açıkça gösterilir.

İşçinin imzasını taşıyan bordrolar, sahte olduğu ispat edilmediği sürece kesin delil niteliğindedir. Peki bordroda fazla çalışma bölümü boş ise ya da işçinin imzası yoksa ne olacak diye düşünülebilir. O halde de işçi fazla çalışma yaptığını her türlü delille ispatlayabilir. Yani ücret bordrosunda fazla çalışma sütununda fazla çalışma tahakkunun bulunmaması, işçinin o ay fazla çalışma yapmadığı anlamına gelmez.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun yerleşik içtihadına göre "...bordrolarda fazla çalışmaya ilişkin sütun bulunup da bu sütunun boş bırakılmış olması, işçinin fazla çalışma yapmadığının kanıtı olarak kabul edilemez ve böyle bir bordronun işçi tarafından önkoşulsuz (ihtirazi kayıtsız) imzalanmış bulunması da bu haktan feragat edildiği anlamında yorumlanamaz. Çünkü bilindiği gibi ön koşul (ihtirazi kayıt) belli hakları kullanmak konusunda serbestisini muhafaza etmek isteyen tarafın bu konuda vaki beyanıdır... İşçi tarafından imzalanan belgede ayrı bir sütun bulunmasına rağmen hiçbir işçiye fazla mesai ücreti tahakkuk ettirilmemiş ise; bu bordroyu imzalayan işçilerin ayrıca ön koşul ileri sürmesi gerekmez..."

Yine Yargıtay'a göre fazla çalışma ücreti tahakkuklarını da içeren ücret

ödemelerinin banka kanalıyla yapılmasında ödemeyi bankadan alan işçi eğer ihtirazi kayıt ileri sürmemişse, kendisine yapılan ödemenin üzerinde fazla çalışma yaptığını yazılı delille ispatlamak zorundadır. Yargıtay'ın bu görüşü tartışmalıdır. Çünkü ektrede özel bir açıklama yapılmadığı sürece bankaya yatırılan ücretin ne kadarının fazla çalışmaya ilişkin olduğunun bilinmesine olanak yoktur. Bu nedenle banka kanalıyla yapılması ve açıklaması olmayan bir ödemenin ispatının işçi tarafından yazılı delille yapılması gerektiğinin savunulması kanunun amaç ve ruhuna aykırılık teşkil etmektedir. İş Kanunu'nda düzenlendiği üzere, işvereni Dava işçiye hesap pusulası verme yükümlülüğü altındadır. Kanunun bu düzenlemesindeki amaç işçinin ücretinin içeriğini öğrenebilmesidir.

*İşyeri giriş çıkışlarını gösteren kayıtlar

İşyerine giriş –çıkışı gösteren kayıt ya da belgeler, işyerine ait iç yazışmalar fazla çalışmanın ispatı konusunda delil niteliğindedir.

*Tanık Fazla çalışmanın ispatında tanık anlatımları da delil niteliğindedir. Tanık anlatımlarının somut bilgiler içermesi gerekir. Tanığın, işçiyle aynı dönemde çalışmış ve adına tanıklık yaptığı işçinin fazla çalıştığını görgüye dayalı olarak belirtmesi gerekir.

*Bilirkişi Davada özel ve teknik bilgiyi gerektiren konularda uzman olan kişinin görüş ve düşüncelerine başvurulması bilirkişi incelemesidir. Bilirkişi, fazla çalışılan saatleri hesaplarken hangi noktaları dikkate aldığını ve hesaplama yöntemini net olarak açıklamalıdır.

*Keşif

İşyerinde, hakim ve bilirkişiyle birlikte inceleme yapılması ve bu şekilde rapor hazırlanması keşif işlemidir.

Avukat Nilgün BERK

ŞUBEMİZE YENİ KAYIT OLAN ÜYELERİMİZ

Bora Hüseyin
ÇAKIR

Dođukan
DAŞTAN

Emre
SEYMENLER

Ergin
TOPGÜL

Erkan
ÇALIŞKAN

Fahri
UÇAR

Salih
YILDIZ

Samet
TÜTÜNCÜ

Samet
YURTERİ

Selma Kuzgun
TAŞCI

Semih Sedat
IŞIK

Semra
YAĞSIZ

Serdar
ÇELİK

Serdar
DOĐAN

Süleyman
BEKTAŞ

Ufuk
TORUN

Uđur
AKBULUT

Üzeyir Aykan
KOCAMAN

Yılmaz
YURTTAŞ

Bekir Erdiñ
ENER

Celalettin
YÜCE

Çađra
SEVENTEKİN

Egemen
TURAN

Emrah
GÜR

Emre
ARSLAN

Eray
AđILKAYA

Gökhan
TURHAN

Hakan
KARAPINAR

İsmail
GÖRÜCÜ

Levent
KAÇAN

Mehmet
YILMAZ

Nabi
MUTLU

Onur
YILDIZ

Osman Murat
ÖZBAŞ

Serkan
GÜRDAŞ

Serkan
YILDIRAN

Taner
CANGÜL

Ahmet
KESKİN

Ahmet Yasin
KALKANLI

Alper
ÖZALP

Aykut
SANCAKTAR

Bahadır
ÖNBAŞARAN

Barış
TOPALOĞLU

Caner
TAŞER

Cihan
SALİH

Çağdaş
SÜRER

Deniz
YILMAZ

Emre
ÇALIŞ

Emre
ÇELİK

Emre
ÇORAP

Erdoğan
BUDAK

Erhan
AÇIKGÖZ

Giray
SÖNMEZ

Görkem
YÜKSEL

**ÜLKEMİZ VE MESLEĞİMİZ ONLARDAN ÇOK ŞEY BEKLİYOR
ÜRETİM GÜCÜMÜZ ONLARLA ARTACAK
TÜMÜNE BAŞARILAR DİLİYORUZ**

Şube Yönetim Kurulu

İŞ MAKİNALARI KURSLARIMIZ DEVAM EDİYOR

Odamız, işletmelerde yıllardır “İŞ MAKİNALARI OPERATÖRÜ YETİŞTİRME KURSLARI” kapsamında, Forklift, Tavan Vinci, Sapanıcı, Yükselen Hidrolik Platform, Çok Ataşmanlı İş Makinası, Mobil Vinç vb.; karayoluna çıkmayan, fabrika içinde kullanılan makinaların kurslarını düzenlemekte, kurs sonunda yapılan sınavda başarılı olanlara “...**Kullanıcı Sertifikası**” düzenlemektedir.

Ancak son günlerde ticari amaçlı girişimler ve çalışmalar, özel sürücü kurslarınınca tahrik edilmekte; işletmelere ve Organize Sanayi Bölge Müdürlüklerine, Bursa Sürücü Kursları Derneği Başkanlığı tarafından; 5795 sayılı “**Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun**”un 4. maddesiyle değiştirilen, 2918 sayılı “**Karayolları Trafik Kanunu**”nun 42. maddesi çerçevesinde; Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü’nün 15.09.2008 tarih ve B.08.0ÖÖG.0.19.01.02.420/57280 sayılı Makam Oluru ile “**İş Makinaları Kullanma Sertifikası (Operatörlük Belgesi)**” ile ilgili esaslara atıfta bulunularak, TMMOB Makina Mühendisleri Odası’nın iş makinalarına vermiş olduğu Kullanıcı Sertifikalarının geçersiz olduğuna dair yazılar gönderilmektedir.

Konu ile ilgili yanlış anlaşılmalara önlemek amacıyla, aşağıda gerekli açıklamalarda bulunmaktadır.

1.) 01 Ağustos 2008 tarih ve 26954 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “**Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun**”un 4. maddesi; “**G sınıfı sürücü belgesi kapsamındaki iş makinelerinin sürücülerinin ve operatörlerinin eğitimleri ve eğitimde başarılı olanların sınav başarı belgeleri Milli Eğitim Bakanlığınca veya Milli Eğitim Bakanlığınca yetkilendirilen kurumlarca verilir. Bu kurumların işleyişine ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak öğretim programları Milli Eğitim Bakanlığınca belirlenir.**” şeklindedir.

2.) Söz konusu edilen ve halen yürürlükte olan 2918 sayılı “**Karayolları Trafik Kanunu**”nun;

1.Maddesi; “**...Bu kanunun amacı, karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir.**”

2.Maddesi; “**Bu kanun TRAFİKLE ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulamasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşların ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsar. BU KANUN KARAYOLLARINDA UYGULANIR.**”

3.Maddesi;

“**TRAFİK : Yayaların , hayvanların ve araçların KARAYOLLARI üzerindeki hal ve hareketleridir.**

KARAYOLU: Trafik için KAMUNUN YARARLANMASINA açık olan arazi şeridi, köprü ve alanlardır.”

İŞ MAKİNALARI : (Değişik fıkra: 17/10/1996-4199/1 md.)... Yol inşaat makineleri ile benzeri tarım, sanayi, bayındırlık, milli savunma ile çeşitli kuruluşların iş ve hizmetlerinde kullanılan; iş amacına göre üzerine çeşitli ekipmanlar monte edilmiş; karayolunda insan, hayvan, yük taşımada kullanılan motorlu araçlardır.

şeklinde tanımlamaktadır.

Yukarıdaki tanımlara göre;

a- Karayolu, trafik için kamunun yararlandığı açık arazi şeridi ve köprülerden meydana gelmektedir. Fabrika açık ve kapalı alanları ise; kamuya açık olmadığı gibi giriş ve çıkışları büyük bir ciddiyetle denetlenmektedir. Buna göre TRAFİK KANUNU'nun, 1. ve 2. Maddesine göre FABRİKALARIN KAPALI VE AÇIK ALANLARI BU UYGULAMANIN TAMAMEN DIŞINDADIR. (Bu konudaki Yargıtay kararı ektedir.)

b-Karayolları Trafik Kanunu'nun 3. maddesi içeriğindeki İŞ MAKİNALARI “... Yol inşaat makineleri ile benzeri tarım, sanayi, bayındırlık, milli savunma ile çeşitli kuruluşların iş ve hizmetlerinde kullanılan; iş amacına göre üzerine çeşitli ekipmanlar monte edilmiş; KARAYOLUNDA İNSAN, HAYVAN, YÜK TAŞIMASINDA KULLANILMAYAN MOTORLU ARAÇLARDIR”. şeklinde tanımlanmaktadır.

Forkliftler, işlevi gereği tamamıyla yük kaldırmak, iletmek, istiflemek üzere üretilmiş ve bu amaçla kullanılan makinalardır. BUNA GÖRE FORKLİFTLER, İŞLEVİ AÇISINDAN KARAYOLLARI TRAFİK KANUNU İÇERİĞİNDE TANIMLANAN İŞ MAKİNASI SINIFINA GİRMEKTEDİR. Dolayısıyla forkliftler işlevi gereği; 2918 sayılı “**Karayolları Trafik Kanunu**”na dayanılarak hazırlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen “**ESASLAR**” İÇERİĞİ KAPSAMINDA DEĞİLDİR.

Hatta, Trafik Kanunu hükümlerine göre, trafiğe çıkmayan fabrikaların açık ve kapalı alanlarında kullanılan iş makineleri ile forkliftlerin eğitim ve belgelendirilmesinde, Özel Eğitim Kurumlarının yetkili olmadığı da anlaşılmaktadır.

c-Forkliftlerin yanı sıra, işletmelerde kullanılan elektrikli çekici ve yükselen hidrolik platformlar da; fabrikaların açık ve kapalı alanlarının kamuya açık olmaması nedeniyle, 2918 sayılı “Karayolları Trafik Kanunu”na dayanılarak hazırlanan, Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen “esaslar” içeriği kapsamında değildir.

d-Sonuç olarak; 2918 sayılı “Karayolları Trafik Kanunu”na göre; kamuya açık olmayan ve karayoluna çıkmayan fabrika binalarının kapalı ve açık alanlarında, yük taşımasında kullanılan motorlu/elektrikli araçlar olan;

- Tüm forkliftler,
- Elektrikli çekiciler,
- Yükselen hidrolik platformlar (böcek),
- Kalıp kaldırma/taşıma özel makinaları,
- Fabrikalarda her türlü özel kaldırma makinaları,

Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen “**esaslar**” içeriğinde belirtilen G sınıfı operatör belgesi statüsünde değildir. Bu nedenle yukarıda belirtilen makinalar, TMMOB Makina Mühendisleri Odası Tüzüğü'nün 6ı kapsamında eğitilebilmekte ve “**Forklift Kullanıcı Sertifikası**” adı altında belgelendirilmektedir.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği'nin Oda'nın amaçları, 6.maddesi içeriğinde; “ülke ve toplum yararları doğrultusunda yurdun doğal kaynaklarının işletilmesini, üretimin artırılmasını, yurt sanayinin ulusal çıkarlara uygun yönde gelişmesini sağlamak için teknik ve bilimsel çalışmalar yapmak ve bunları üyelerinin ve sanayinin yararına sunmak, makina mühendisliği hizmetleri ile ilgili her türlü araştırma, inceleme, proje ve raporların hazırlanmasını, uygulanmasını ve teknik uygulama sorumluluğunun uzman makina mühendisleri tarafından yapılmasını sağlamak ve bunların teknik kurallara uygunluğunu incelemek, denetlemek ve onaylamak yer almaktadır.

Madde 6-ı: (03.09.2004 tarih ve 25572 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 1. maddesiyle değişen şekli.) Meslek alanları ile ilgili konularda sanayinin gereksinimi olan her kademedeki teknik personelin yetiştirilmesi için gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak eğitimler düzenlemek ve belgelendirmek,

2. Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen “esasların, 10.

Maddesi'nde “G” sınıfı sertifika verilmeyen iş makinaları belirtilmektedir. Buna göre;

- Her türlü paletli veya madeni tekerlekli iş makinaları,

- Keçi ayağı, tırnaklı, bandajlı ve benzeri iş makinaları,

karayollarının yapısına zarar verecek durumda olmaları nedeniyle G sınıfı sürücü belgesi gerekmemektedir. Dolayısıyla bu makinaların belgelendirilmesi de, Odamız tarafından yapılmaktadır.

3. Trafığe çıkmadığından, G sınıfı sürücü belgesi gerekmeven;

- Her türlü bandajlı silindir,
- Paletli traktör (dozer),
- Paletli loader,
- Paletli wagon-drill (kaya delici)
- Paletli ekskavatör,
- Paletli yükleyici silindir

cinsi iş makinaları kullanıcıları için, Odamız tarafından belgelendirme yapılmaktadır.

4. Araç üzerinde montajlı olarak bulunan ancak bu araçları kullanmak için;

- Çimento mikseri,
- Hi-up,
- “C sınıfı”, “D sınıfı” veya “E Sınıfı” ehliyet zorunludur. Trafik denetimlerinde, ataşman olarak araçlara takılı cihazlar için kullananlardan “G Sınıfı” belge istenmemektedir. Ataşmanları kullanmak üzere sadece “Kullanıcı Sertifikası” yeterli olacaktır.
- Çimento pompası,
- Vinç

5.2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 42. maddesi gereğince MEB veya MEB tarafından yetkilendirilen kurumlarca yapılan ve G SINIFI SÜRÜCÜ BELGESİ ZORUNLULUĞU OLAN;

- Lastik tekerlekli traktör (dozer),
- Lastik tekerlekli ekskavatör,
- Lastik tekerlekli loader,
- Lastik tekerlekli beko loader,

cinsi iş makinaları kullanıcıları için Odamız tarafından kurs ve belgelendirme yapılmamaktadır.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası, Anayasanın 135. Maddesi doğrultusunda çıkarılan 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) kanununa göre 1954 yılında kurulmuş, kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olarak; iş makinaları konusunda bilgili ve deneyimli makina mühendislerinden oluşan eğitimcileri, kurumsal anlamda hazırlanan ve dağıtılan kurs kitap, not ve filmleri ile kuruluş Kanununu ile Kanunların verdiği

EK: Yargıtay Kararı

(Y.11.HD 16.11.2006 tarih , E 2005/10845 , K 2006/11842)

“ somut olayda kazanın meydana geldiği Ambarlı Limanı içinde bulunan konteynir sahası , 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 2/a bendinde belirtildiği üzere , eşya (yük) terminali olduğundan , anılan yasa kapsamındaki yerlerdendir. Buna göre de bu yerdeki kaza , zorunlu mali sorumluluk sigortası teminatı kapsamında sayılması gerektiği gibi , aksi yöndeki bilirkişi raporuna rağmen gerekçesi açıklanmaksızın hüküm kurulması doğru değildir “

“ trafik sigortası , işletenin karayolu veya karayolu sayılan alanlarda neden olduğu zararları sigorta örtüsüne alır , karayolu sayılmayan veya karayolu olmayan yerlerdeki işletenin sorumluluğu ise genel hükümlere tabidir.

Kaza , dava dışı bir fabrikanın alanında meydana gelmiş , olay yeri ile ilgili bir basit kroki düzenlenmiştir. Davalı sigorta şirketinin savunması üzerinde durulmamış , hükme esas anılan bilirkişi raporunda ve karar gerekçesinde de bu husus değerlendirilmemiştir. Bu durum karşısında , gerektiğinde mahallinde uzman bilirkişi ile keşif yapılarak fabrika sahasının etrafının çevrili olup olmadığı , herkesin girmesine imkan bulunup bulunmadığı gibi özellikleri de değerlendirilerek anılan yerin karayolu sayılan yerlerden olup olmadığı açıklığa kavuşturulmadan hüküm kurulması doğru değildir”

TMMOB VE TTB ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI İLE GÖRÜŞTÜ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TTB Merkez Konseyi Başkanı Eriş Bilaloğlu, TMMOB Hukuk Danışmanı Nurten Çağlar Yakış, TTB Hukuk Müşaviri Mustafa Güler ve TTB Merkez Konseyi Üyesi Hüseyin Demirdizen, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer ile İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetmelikleri üzerine 25 Ocak 2011 tarihinde bir görüşme yaptı.

Görüşmede ayrıca konu üzerine TMMOB ve TTB Görüşü yazılı olarak iletildi.

Sayın Ömer DİNÇER ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI

Sayın Bakan;

Bakanlığınız tarafından benzer içerikte ama "üçüncü" kez olmak üzere hazırlanan

- "İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği",
- "İşyeri Hekimlerinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik" ve
- "İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik"leri 27.11.2010 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlandı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 27 Kasım'da, Antalya'da, ilgili tüm tarafların katılımıyla, çalışma yaşamının teorik altyapısını oluşturmayı amaçladığı "İş Sağlığı ve Güvenliği Strateji Çalıştayı"nın açılış konuşmasında bu Yönet-

meliklerin yayımlandığını duyurdu, böylece "nasıl olmalı?" sorusuna cevap aramak üzere toplanılan bir ortamda "nasıl yapılacağı" da bildirilmiş oluyordu. Bu durumun katkı sunmamız açısından uygun olmadığı açıktır.

Bu Yönetmeliklere göre;

- İşçi sağlığı ve iş güvenliği hizmet sunumu ve eğitim hizmetleri taşeronla devredilmektedir. Taşeronluk İş Yasası'nda özel düzenlemesi bulunan; işçi haklarının kısıtlanmasından işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınmamasına kadar birçok sakıncayı barındırdığından, mutlak zorunluluk hali dışında yerinde görülmemeyen bir çalışma biçimidir.

Genel olarak çalışma ilişkisinde uygun bulunmayan bir iş ilişkisinin işçinin yaşam ve sağlık hakkını doğrudan ilgilendiren işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında uygulanmak istenmesinin sağlığın korunması ve geliştirilmesine katkı sağlamayacağı açıktır. Daha çok işçinin daha etkin işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleriyle karşılaşmasına yönelik çaba içinde olunması gerekirken, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ba-

kanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nün taşeronlaştırmanın düzenleyicisi ve destekleyicisi olması bizce doğru değildir.

- Bugün işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında ülkemizdeki en yaygın hizmet sunum modeli olan iş yeri ortak sağlık birimlerinin tasfiye edilmesiyle yerine iş yeri dışında özel şirketlerin kuracağı birimlerin geçirmeye çalışılması için gösterilen çaba da kabul edilebilir değildir.

- İş güvenliği mühendisleri ve iş yeri hekimlerinin eğitim hizmetlerinin özel dersaneler aracılığıyla verilmesine yönelik ısrarı doğru bulmuyor ve kesinlikle kabul etmiyoruz.

İdari yargı kararına aykırı olarak, TTB tarafından 2003 ve sonrasında verilen iş yeri hekimliği sertifikalarını kabul etmemek ve TMMOB'a bağlı Odalar tarafından verilen iş güvenliği belgelerini görmezden gelmek, ancak Bakanlık tarafından verilenlerin tamamını kabul etmek şeklinde düzenleme yapılmıştır ki bu durum hukuka aykırılıkta ısrar niteliğindedir.

Sosyal tarafların Yönetmeliklerden beklediği amaç, çalışanların iş yerindeki tehlikelerle karşılaşma ve onlara maruz kalma olasılığını en aza indirmek için oluşturulacak örgütlenme, normlar ve sürekli gözetimi mümkün kılan bir yapıyı ortaya çıkarmaktır. Bu yapının tarafları ise, devlet, işveren, çalışanlar ve sendikaları, iş güvenliği mühendisleri ve iş yeri hekimleridir. Bu unsurların doğru kurgulanması, güvenlik kültürünün gelişimine ve sistemin tesisine güçlü bir temel sağlayacaktır. Bu nedenle, iş güvenliği mühendisi, iş yeri hekimi ve sendikaları düzenlemelerin içine, işlevine uygun ana unsurlar olarak doğru koymak gerekir. Bu unsurları inkâra dönük bir yaklaşımın ürünü olan Yönetmeliklerin amaca hizmet etmeyeceği açıktır.

TMMOB ve TTB, bu yönetmeliklerin hazırlandığı süreçte her türlü yapıcı katkıyı sunmaya çalışmıştır.

TMMOB ve TTB bu alanda her zaman olduğu gibi işçi sağlığının ve iş güvenliğinin korunmasından yana taraf olmaya devam edecektir.

Saygılarımızla.

Eriş BİLALOĞLU
Türk Tabipleri Birliği
Merkez Konseyi Başkanı

Mehmet SOĞANCI
Türk Mühendis ve Mimar
Odaları Birliği Yönetim
Kurulu Başkanı

İŞÇİ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÖNETMELİKLERİNİ BİR KEZ DAHA YARGIYA TAŞIDIK

TMMOB İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik ile İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği'nin iptali istemiyle Danıştay'a başvurdu. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, konuya ilişkin olarak 27 Ocak 2011 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın iş güvenliği alanını piyasa aktörlerine teslim eden, iş güvenliği hizmetini taşeronlaştıran düzenlemelerine karşı hukuk mücadelesini sürdüren TMMOB, konuya ilişkin yayımlanan son iki yönetmeliği de yargıya taşımıştır.

TMMOB, 27.11.2010 tarih ve 27768 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik ile İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği'nin iptali istemiyle Danıştay'a başvurmuştur.

Söz konusu yönetmelikler, eğitimden ortak sağlık ve güvenlik birimine kadar tüm süreçleri piyasa aktörlerine teslim eden, iş güvenliği hizmetini taşeronlaştıran düzenlemeler içermektedir. Mühendis ve mimarlık hizmetlerinin sunumunda, lisans eğitimi sonrasında kazanılan mühendis ve mimar unvanını değil, özel şirketlerce verilen eğitim ve Bakanlıkça verilen sertifikayı esas almaktadır. Özel sektörde çalışanları 7 yıl boyunca iş güvenliği mühendisliği hizmetini alana sokmamakta ve bu süre içinde iş güvenliği alanını Bakanlık çalışanlarına hasretmektedir.

Çalışma hayatındaki en önemli konulardan biri olan işçi sağlığı ve güvenliği alanındaki sorunların, iktidarın ele aldığı yöntemle çözüme kavuşturulması olası görünmemektedir. Kamu düzeni, güvenliği ve sağlığını ilgilendiren bu konu kamusal hizmet anlayışı ile ele alındığı sürece çözümü olanaklı değildir. Her şeyden önce bireye, ailesine, toplumsal işgücü kaybına, işletmeye ve ülke ekonomisine ağır fatura çıkaran bu konu piyasalaştırılamaz.

TMMOB, konunun takipçisi olacak ve işçi sağlığı-ış güvenliği alanındaki piyasalaştırma çabalarına karşı mücadelesini sürdürecektir.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

01 Şubat 2011 Salı

11-12 Mart 2011 tarihlerinde Bandırma ve Gönen'de gerçekleştirilerek **"Rüzgar Enerjisi ve Türbinleri Yerel Sempozyumu"**nu tanıtım ve katkı istenmesi boyutunda, Bursa'daki Zorlu Enerji ve Asmakinsan firmalarına yapılan ziyarete, Bandırma İlçe Temsilciliği Yürütme Kurulu Üyesi Gülsün Antalyalı, Sempozyum Sekreteri ve Temsilcilik Teknik Görevlisi Hakan Tık naz ve Şube Müdürü C.Serdar Sönmez katıldı.

02 Şubat 2011

Bursa Kent Sempozyumu çalışmaları hakkında bilgilendirme yapmak amacıyla, Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr.Sadık Kılıçturgay ve Eğitim Fakültesi Dekanı Prof. Dr.Murat Altun'u, Bursa İKK Sekreteri Fikri Düşünceli, Ziraat Mühendisleri Odası Bursa ŞYK Başkan Vekili Orhan Sarıbal, Jeofizik Mühendisleri Bursa Şube Başkanı Murat Arabacı ziyaret ettiler.

01- 03 Şubat 2011

Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlık Eğitimi, 10 kişinin katılımıyla, Şube Teknik Görevlisi Emine Kaya eğitmenliğinde, Şubemiz eğitim salonunda gerçekleştirildi.

01 Şubat 2011 Salı

"Genişletilmiş ŞYK Toplantısı" Şube Yönetim Kurulu Üyelerinin yanı sıra Oda Üst Kurul Üyeleri, Şube Uzmanlık Komisyonu Başkanları, İşyeri Temsilcileri, Şube Teknik Görevlileri ve çalışanlarımızın katılımıyla Şube Konferans Salonunda gerçekleştirildi.

02 Şubat 2011 Salı

Bursa Büyükşehir Belediyesi Altyapı Koordinasyon Merkezi'nin (Aykome) aylık olağan toplantısına Şube Müdürü C.Serdar Sönmez katıldı.

02 Şubat 2011 Salı

Mevcut Hükümetin hazırladığı **"Torba Yasasına Hayır!"** etkinlikleri kapsamında, İstanbul'dan Ankara'ya

yürüyüş kolunun Bursa'da karşılanışında, Kent Meydanı'ndan başlayarak Osmangazi Metro İstasyonuna kadar yapılan yürüyüş ve basın açıklamasına TMMOB Bursa İKK Sekreteri Fikri Düşünceli, ŞYK Başkanı İbrahim Mart, ŞYK Sekreter Üyesi Ercüment Ş. Çervatoğlu ve Şube çalışanları katıldı.

03 Şubat 2011 Perşembe

WIN 2011 I.FAZ Fuarı 03-06 Şubat tarihleri arasında İstanbul TÜYAP fuar ve kongre merkezinde gerçekleştirildi. Fuar için 05.02.2011 tarihinde BAOB yerleşkesi önünden otobüs kaldırıldı, fuara yaklaşık 45 kişi ve oda teknik görevlilerinden Özkan AKALTUN, Sinan ÖZGÖZ, ŞYK Başkanı İbrahim MART, ŞYK yedek üyesi Erkut YAVUZ katıldı.

04 Şubat 2011 Cuma

Ahmet Altıok'un eğitmenliğinde düzenlenen **"Sac Şekillendirme Kalıplılık Eğitimi"** 34 kişinin katılımıyla Şubemiz konferans salonunda gerçekleştirildi.

08 Şubat 2011 Salı

Ankara Ostim'de meydana gelen iş kazaları ile ilgili olarak, Olay TV tarafından yapılan röportaja Şube Başkanı İbrahim Mart ve ŞYK Üyesi Semiha Özbey katıldı.

08 Şubat 2011 Salı

Adalet Bakanlığı Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı Koruma Kurulu Başkanlığı aylık toplantısı, 24 kişinin katılımıyla Şubemizde gerçekleştirildi. Bursa Cumhuriyet Başsavcı Vekili Koruma Kurulu Başkanı Sadık Böcek, başkanlığında yapılan toplantıya ŞYK Sayman Üyesi Fikret Çaral katıldı.

08 Şubat 2011 Salı

Ankara Ostim'de meydana gelen iş kazalarıyla ilgili olarak Line TV'de canlı yayında ŞYK Başkanı İbrahim Mart açıklamalarda bulundu.

08-09 Şubat 2011

“LPG Dolu Boşaltım Personeli Eğitimi”, 12 kişinin katılımıyla Mehmet Dağ eğitmenliğinde Şubemiz eğitim salonunda gerçekleştirildi.

09-11 Şubat 2011

“Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlık Eğitimi” 7 kişinin katılımıyla Şube Teknik Görevlisi Emine Kaya'nın eğitmenliğinde Şubemiz eğitim salonunda gerçekleştirildi.

10 Şubat 2011 Perşembe

“5510 nolu Sosyal Güvenlik Kanunu ve Değişen Mevzuatlar Semineri” Avukat Murat Özveri sunumuyla, Şubemiz Konferans Salonunda, 54 kişinin katılımıyla gerçekleştirildi.

10 Şubat 2011 Perşembe

İş kazaları ile ilgili ŞYK Başkanı İbrahim Mart, AS TV'de **“Satırbaşı”** programına canlı yayın konluğu olarak katıldı.

10 – 12 Şubat 2011

Yalova Temsilciliğimizde düzenlenen **“Asansör Denetleme Ruhsat ve Kontrol Eğitimi”** Şube Teknik Görevlisi Burak Önder ve Üyemiz Barış Ertem eğitmenliğinde 12.üyemizin katılımıyla gerçekleştirildi.

11 Şubat 2011 Cuma

Gözetim kriterleri kapsamında düzenlenen **“Bina Yönetim Sistemleri, Bileşenleri, Projelendirme ve Uygulamaları Semineri”** Artuğ Fenercioğlu eğitmenliğinde, 57 üyemizin katılımıyla, Şube Eğitim Salonunda gerçekleştirildi. Seminerde, bina mekanik tesisatlarında kontrol ve izleme için tesis edilen bina yönetim sistemlerinin genel yapısı, saha elemanları (ölçüm elemanları ve kumanda elemanları), saha kontrol panelleri, projelendirme, ihale keşif dosyası konuları hakkında bilgi verildi.

12 Şubat 2011 Cumartesi

Şubemiz 12. Çalışma Dönemi 4.Mali Denetimi, Oda Denetmenleri tarafından gerçekleştirildi. Şube ve Temsilciliklerimizin mali ve idari açısından uygunluğu saptandı.

12 Şubat 2011 Cumartesi

Şubemiz Ulaşım Komisyonu ile TMMOB İMO Bursa Şubesi Ulaşım Komisyonu ile birlikte organize edilen “**Bursa Ulaşım Paneli**” Hotel Almira’da 210 kişinin katılımıyla gerçekleştirildi.

12 Şubat 2011 Cumartesi

Ankara’da Oda Merkezi’nde düzenlenen “**Merkez Tesizat Ana Komisyonu**” toplantısına Şube Teknik Görevlisi Emre Çalışkan katıldı.

15 Şubat 2011 Salı

Şube Ulaşım Komisyonu Başkanı Selçuk Yıldırım, Bursa’nın Ulaşım sorunu ile ilgili, AS TV’de canlı yayın programına katıldı.

15 Şubat 2011 Salı

BAOB Yerleşkesi Binası Oditoryumunun çatı tipi paket klimaların satın alınmasına; ayrıca Yerleşke’nin biten mekanik tesisat işleri ile ilgili geçici kabul tutanağı Şubemizce oluşturulan Komisyonlar tarafından hazırlanarak, BAOB Yerleşke Kooperatifi başkanlığına sunuldu.

15 Şubat 2011 Salı

Bursa Akademik Odalar Birliği’nin aylık olağan toplantısına ŞYK Başkan Vekili Fikri Düşünceli katıldı.

16 Şubat 2011 Çarşamba

TMMOB İKK olarak; BESOB tarafından Kestel’de yaptırılması planlanan yeni sanayi sitesi ile ilgili olarak TMMOB Bursa İKK Sekreteri Fikri Düşünceli başkanlığında, BAOB birleşkesi konferans salonunda yapılan basın açıklamasına, ŞYK Başkanı İbrahim Mart ve TMMOB’a bağlı Oda temsilcileri katıldı.

17 Şubat 2011 Perşembe

Bursa Valiliğı İl Yangın Denetim Heyeti olarak ilki 03.06.2010 tarihinde yapılan Özel Gözaçan Yüksek Öğrenin Kız Yurdu’nun el değıştirmesi nedeniyle “**Emin Küre**” adına kayıtlı yurdun ikinci yangın denetimi, Heyet üyesi Şube Müdürü C.Serdar Sönmez’in de katılımıyla gerçekleştirildi.

18 Şubat 2011 Cuma

“**Makina Dairesiz Asansörler**” eğitimi, Faruk Kalender eğitmenliğinde, 53 üyemizin katılımıyla Şube konferans salonu’nda gerçekleştirildi.

18 Şubat 2011 Cuma

Ankara’da Oda Merkezi’nde düzenlenen “**43. Dönem Oda Kurumsal Yapısını Geliştirme Çalışma Grubu**” üçüncü toplantısına ŞYK Sekreter Üye Ercüment Ş. Çervatoğlu, ŞYK Sayman Üye Fikret Çaral, ve Şube Müdürü C.Serdar Sönmez katıldı.

18 Şubat 2011 Cuma

Gözetim Kriterleri kapsamında Selçuk Dikmen eğitmenliğinde asansörler ve asansörlerdeki sabit mıknaatlı senkron makinalar hakkında bilgi verildi.

19 Şubat 2011 Cumartesi

Oda Merkezinde yapılan 43. Dönem “**Oda ve Şube Yönetim Kurulu Sekreter ve Sayman üyeler**” ikinci toplantısına ŞYK Sekreter Üye Ercüment Ş. Çervatoğlu, ŞYK Sayman Üye Fikret Çaral, ve Şube Müdürü C.Serdar Sönmez katıldı. Toplantıda Oda işleyişi ve çalışmaları değışlendirildi.

19 Şubat 2011 Cumartesi

Oda Merkezi adına Ankara Şubesi Sekreteryalığında düzenlenecek “**Kaynak Teknolojisi VIII. Ulusal Kongre ve Sergisi**” Ankara’da yapılan Danışmanlar Kurulu ve 2. Düzenleme Kurulu ortak toplantısına, Düzenleme Kurulu Üyesi ŞYK Sayman Üye Fikret Çaral katıldı.

19 Şubat 2011 Cumartesi

Şube İş Güvenliğı Komisyonu tarafından organize edilen, “**İş Güvenliğı ve Hukuksal Boyutu Semineri**” konuşmacı olarak Avukat Nilgün Berk’in katılımıyla Şube Konferans Salonu’nda gerçekleştirildi. Seminere 78 kişi katıldı.

19 Şubat 2011 Cumartesi

Oda Merkezi adına Şubemiz Sekreteryasında 24 - 26.11.2011 tarihlerinde gerçekleştirilecek **“VIII. EİM Kurultayı”**nın Yürütme Kurulu ve Danışma Kurulu toplantıları, gerçekleştirildi.

19 Şubat 2011 Cumartesi

TMMOB Tekstil Mühendisleri Odası'nın açılışına, ŞYK Başkanı İbrahim Mart ve ŞYK Başkan Vekili ve TMMOB İl Koordinasyon Kurulu Başkanı Fikri Düşünceli katıldı.

20 Şubat 2011 Pazar

Şube Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Komisyonu tarafından organize edilen **“Eyyah Eyyah 2”** filmine üyelerimizin toplu katılımı sağlandı.

21 Şubat 2011 Pazartesi

Forklift Operatör Yetiştirme Kursu, Şube Eğitim Salonu'nda 37 kişinin katılımıyla başlatıldı.

21 – 25 Şubat 2011

MİEM kapsamında **“Araç Projelendirme Eğitimi”** Şerif Özsakarya eğitimliğinde, Bandırma İlçe Temsilciliğinde, 11 üyemizin katılımıyla gerçekleştirildi.

23 Mart 2011 Çarşamba

Nilüfer Fatih Lisesi son sınıf öğrencilerine yönelik olarak; Makina Mühendisliği Meslek Tanıtımı üyemiz Nezih Karabıyık; Endüstri Mühendisi Meslek Tanıtımı ise üyemiz Oğuz Levent Uzer tarafından gerçekleştirildi.

23 – 25 Şubat 2011

MİEM kapsamında Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlık Eğitimi, 12 kişinin katılımıyla, Şube Teknik Görevlisi Kaan Özten'in eğitimliğinde, Şubemiz eğitim salonunda gerçekleştirildi.

23 Mart 2011 Çarşamba

Bursa Nilüfer Belediyesi ile Şubemiz ve TMMOB Bursa Şubesi arasındaki **“Güvenli Kent Güvenli Konut”** projesi kapsamında 22.02.2010 tarihinde **imzalanan “Asansör Denetim Protokolü”** sonrası geçen süreçte yapılan asansör denetimlerinin sonuçları; MMO Bursa ŞYK Başkanı İbrahim Mart ve TMMOB EMO Bursa ŞYK Başkanı Remzi Çınar'ın katılımıyla, Şubemizde yapılan basın açıklamasıyla kamuoyuna açıklandı.

23 Mart 2011 Çarşamba

Bursa Nilüfer Belediyesi ile yapılan **“Asansör Denetim Protokolü”** sonrası yapılan denetim sonuçları ve asansörlerde denetimin önemi hakkında AS TV'de Güzin Abraş'ın sunduğu Marjinal Fayda canlı yayın programına, ŞYK Başkanı İbrahim Mart katıldı.

23.02.2011 Çarşamba

TMMOB Bursa İKK olarak, geçmiş dönem İKK Sekreteri İlhan Demiröz tarafından Karacabey'de kurulması planlanan Kotiyak Sanayi Sitesi hakkında bilgilendirme, Şube Konferans Salonunda, TMMOB Bursa birimlerinin katılımıyla gerçekleştirildi.

23.02.2011 Çarşamba

Şubemiz Çevre Enerji ve Ekoloji Komisyonunun, Nilüfer Belediyesi'ne sunduğu **“Enerji Parkı”** hakkında görüşme yapmak üzere, Nilüfer Belediye Başkan Yardımcısı Yüksek Şehir ve Bölge Plancısı Nazlı Yazgan ve Nilüfer Belediyesi'nden üyemiz Filiz Tambova, Şubemizde Komisyon başkanı Namık İster'den bilgi aldı.

24 Şubat 2011 Perşembe

Gözetim Kriterleri Kapsamında düzenlenen **“Araçlarda CNG Dönüşümü Eğitimi”** Şerif Özsakarya eğitimliğinde Bandırma İlçe Temsilciliğimizde 35 kişinin katılımıyla gerçekleştirildi.

24 Şubat 2011 Perşembe

Bursa Valiliği İl Yangın Denetim Komisyonu tarafından ilki 16.06.2010 tarihinde gerçekleştirilen "**Merinos Yüksek Öğrenim Kız Yurdu**"nun Yangın Denetimi, Heyet Üyesi Şube Müdürü C.Serdar Sönmez'in de katılımıyla gerçekleştirildi. İlk gerçekleştirilen denetimden sonra geçen süreçte giderilmeyen eksiklikler hazırlanan 2.yangın denetim raporu olarak valilik makamına sunuldu.

24 – 25 Şubat 2011

MİEM kapsamında Ünsal Solmazoğlu eğitimliğinde "**Asansör Avan Proje Hazırlama Mühendis Yetkilendirme**" Kursu, 21 kişinin katılımıyla Şube Eğitim Salonunda gerçekleştirildi.

25 Şubat 2011 Cuma

"**Asansörlerde Engelliler İçin Erişim**" MİEM eğitimi, eğitmen Ünsal Solmazoğlu tarafından, 34 kişinin katılımıyla, Şube Konferans Salonunda gerçekleştirildi.

26 – 28

Şubat 2011

MİEM kapsamında "**Araçların LPG Dönüşümü ve Yetkilendirme**" Kursu 16 kişinin katılımıyla, Şerif Özsakarya eğitimliğinde, Şube Eğitim Salonu'nda gerçekleştirildi.

28 Şubat 2011 Pazartesi

Cumhuriyet Lisesi son sınıf öğrencilerine yönelik Makina Mühendisliği Meslek Tanıtımı, Şube Teknik Görevlisi Burak Önder tarafından, lise salonunda verildi.

EİM MDK Başkanımız Mustafa Mor'un "Eren Bartu" adını verdikleri oğlu, Üyemiz Sercan Boduroğlu ve Duygu Boduroğlu'nun Utku adını verdikleri oğlu dünyaya geldi.

Mor ve Boduroğlu
ailelerine mutluluklar diliyor, minik bebeklere aramıza hoşgeldiniz diyoruz

VEFAT

Geçmiş dönem Çanakkale İl Temsilciliği Yürütme Kurulu Üyemiz
İlhan Yelkenci'nin babası

Şaban Yelkenci

Üyemiz Coşkun İrfan'ın babası **İsmail İrfan**

Üyemiz Mehmet Sinan Akıncı'nın babası **Hakkı Akıncı**

Üyemiz. Adil Başkurt'un annesi **Abide Başkurt**

vefat etmiştir.

Kendilerine ve yakınlarına başsağlığı diliyor, acılarını paylaşıyoruz.

Şube Yönetim Kurulu

Son başvuru tarihi : 31 Mart 2011

Ayrıntılı bilgi için: <http://www.bursa.mmo.org.tr>

Başvuru Koşulları: Okul Müdürlükleri ve www.bursakentsempozyumu.org.tr

BURSA SU HAKKI SEMPOZYUMU

TARIM VE SANAYİDE SU KULLANIMI (11:00)

Doç.Dr.Ertuğrul AKSOY (Ziraat Müh. Odası Bursa Şube Başkanı)
Ahmet ATALIK (Ziraat Müh. Odası İstanbul Şube Başkanı)
Mehmet KARTAL (Nilüfer Kent Konseyi Genel Sekreteri)
Metin USLU

KENT VE SU (13:30)

Ali ULUŞAHİN (Kimya Müh. Odası Bursa Şube Başkanı)
Gaye YILMAZ (Araştırmacı Yazar)
Prof. Dr. Fuat ERCAN
Osman ÖZGÜVEN (Dikili Belediye Başkanı)
Prof. Dr. Kayhan PALA (Bursa Tabipler Odası Başkanı)

TÜRKİYE'DE HES GERÇEĞİ (16:00)

Hüsnü Hakan ÖZEN (Bursa-Artvin Su Platformu)
Prof.Dr. Beyza ÜSTÜN
Hasan ŞEN (Munzur Koruma Platformu)
Av. Erkut Güzel)
Taylan KAYA (Derelerin Kardeşliği Platformu Yürütme Krl. Üyesi)

19 Mart Cumartesi Saat: 10.30

BAOB (Bursa Akademik Odalar Birliği Yerleşkesi)
Nilüfer Carrefour Arkası Acemler metro istasyonundan
gün boyu ücretsiz servisler kalkacaktır.

KALIP AVRASYA MOULD EURASIA 2011

Bursa 5. Kalıp Teknolojileri ve Yan Sanayiler Fuarı
Bursa 5th Mould Technology and Related Industries Fair

BURSA OTOTEKNİK FUARI 2011,
AMBALAJ - PLASTİK FUARI 2011 ve
BURSA GÜVENLİK SİSTEMLERİ ve
ENDÜSTRİYEL TEMİZLİK ve
HİZMETLERİ FUARI ile Aynı Tarihte

Simultaneously with
BURSA AUTOTECHNIC FAIR 2011,
PACKAGING - PLASTIC FAIR 2011 and
BURSA SECURITY SYSTEMS and
INDUSTRIAL CLEANING and SERVICES FAIR

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

tarafından gerçekleştirilen

**12. OTOMOTİV VE ÜRETİM
TEKNOLOJİLERİ
SEMPOZYUMU**

ile birlikte

**12. AUTOMOTIVE AND
MANUFACTURING
TECHNOLOGIES
SYMPOSIUM**

by Chamber of Mechanical Engineers.

- ✓ Kalıp Yan Sanayi
- ✓ Kalıp Proses Makineleri
- ✓ Kalıp ve Ürün İmalatçıları
- ✓ Metal ve Plastik Enjeksiyon İmalatçıları
- ✓ PDM / PLM (Yeni Ürün Geliştirme)
- ✓ Sac İşleme Teknolojileri
- ✓ Aparat Fikstür

www.bursakalip.com
www.kalipavrasya.com

- ✓ Mould Sub Industry
- ✓ Mould Processing Machines
- ✓ Mould and Product Manufacturers
- ✓ Metal Injection Manufacturers
- ✓ PDM / PLM (New Product Development)
- ✓ Sheet Metal Technologies
- ✓ Apparatus Fixture

www.mould Eurasia.com
www.mouldturkey.com

12 - 15 Mayıs / May 2011